

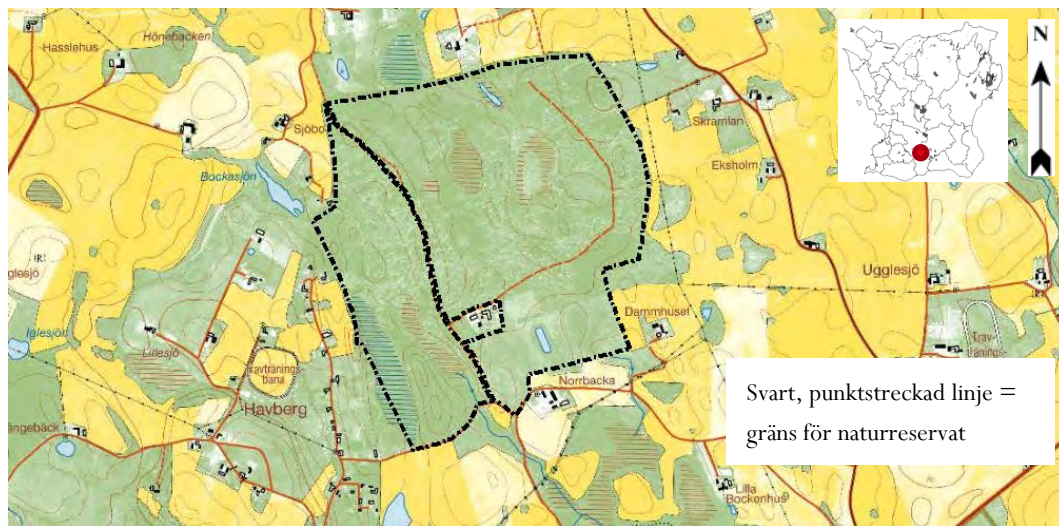

Bildande av naturreservatet Svaneholm, Norrskog i Skurups kommun

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Med stöd av 3§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, Bilaga 4

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog

© Lantmäteriet. Skala ca 1:15 000

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 § § miljöbalken.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn:	Svaneholm, Norrskog
Kommun:	Skurup
DOS-ID:	1102237
Gränser:	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter:	Skurup Svaneholm 2:8 skifte 1 och 2 och Skurup Svaneholm 2:2, skifte 3
Markägare:	Se bilaga 3
Läge:	ca 1 500 meter NV Svaneholms slott
Topografiska kartblad:	2D Tomelilla SV
Ekonomiska kartblad:	2D1a Kämparp
Centralpunkt:	x: 40 31 60 y: 61 53 125 (SWEREF99)
Naturgeografisk region:	7, Skånes sediment- och horstområden
Kulturgeografisk region:	Södra Skånes slättbygder/Inre Skånes sjö- och åslandskap
Vattenförekomst (HID):	SE 615989 – 133409 SV Skånes kalkstenar (grundvatten) SE 614941 – 135861 Sjörup (grundvatten)
Inskrivna nyttjanderätter:	Se bilaga 3
Gemensamhetsanläggningar:	Se bilaga 3
Dikningsföretag:	12-LN-632, Nelledav – Dagstorp
Areal:	89,1 ha
Landareal:	88,9 ha varav produktiv skog 75,8 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer med betydande kulturhistoriskt värde,
3. tillgodose områden för friluftslivet,
4. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla natur- och kulturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående natur- och kulturmiljöer samt områdets långa kontinuitet som träd bärande mark med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att

inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Området har, med utgångspunkt i det tidiga 1800-talets enskiftesreform som initierades på Svaneholm, ett särskilt bevarandevärde utifrån sin nationella betydelse för den jord- och skogsbrukshistoriska landskapsutvecklingen i Sverige. Det har därigenom särskilt stor potential för att belysa sambandet mellan natur och kultur då det gäller biologisk mångfald och det biologiska kulturarvet. Området har en stor potential för att skapa ökad förståelse och ökat intresse hos brukare och besökare för sambandet mellan natur- och kulturmiljövärden.

Syftet tillgodoses genom att:

- skogsmarken med dess flora och fauna tillåts utvecklas fritt från ekonomiskt skogsbruk,
- löv- och ädellövskog utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd som skapar förutsättningar för att gynna biologiska värden som i stor utsträckning uppkommit genom den markhistoriska utvecklingen före och efter enskiftet,
- äldre ädellövträd vårdas genom försiktig frihuggning,
- skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning,
- andelen lövsumpskog ökar på bekostnad av lövskog,
- områden med planterad barrskog avvecklas där det är möjligt och tillåts att utvecklas till löv- eller ädellövskog,
- mängden död ved ökas och därefter kontinuerligt tillåts vara hög, även i bäckar och andra vatten,
- ädellövvirke inte får transporteras ut ur naturreservatet,
- hydrologin i området förbättras genom åtgärder som motverkar avrinning,
- området görs tillgängligt så att besökare kan uppleva de värden som finns i området genom enkla anläggningar och information som inbjuder till, och underlättar, besök i området,
- anläggningar för friluftslivet har en kanaliserande effekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan friluftsliv och biologisk mångfald,
- anläggningar för friluftslivet underhålls väl,
- fornlämningar och andra kulturhistoriskt värdefulla element (exempelvis gränsmarkeringar i form av jordvallar) bevaras och underhålls väl.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. avverka ädellöv-/lövträd och buskar eller föra bort död ädellöv-/lövved.
2. plöja, spränga, gräva, schakta, dika, utfylla, tippa, dumpa, anordna upplag, markbearbeta eller på annat sätt skada mark, jordvallar, stengården eller småvatten,
3. uppföra byggnad eller annan anläggning, exempelvis mast, vindkraftverk eller liknande,
4. anlägga väg,
5. dra fram mark- eller luftledning,
6. dika eller dränera,
7. uppföra hägnader,
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, utfodra vilt eller tillföra växtnäringssämnen, kalk eller jordförbättringsmedel,
9. så eller plantera träd, buskar eller andra växter,
10. sätta ut fisk eller kräftor,
11. sätta ut eller föra in arter som inte förekommer naturligt i trakten i mark eller vatten.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. avverkning och bortforsling av avverkat virke i områden som markerats som barrskog på bilaga 2,
3. luckhuggning, plockhuggning, ringbarkning eller röjning i löv- eller ädellövskog i syfte att skapa naturskogsliknande skog i områden som markerats som löv- eller ädellövskog på bilaga 2 samt i områden som är markerade som barrskog i bilaga 2 efter det att barrskogen är slutavverkad,
4. röjning av träd- och buskar i syfte att skapa solbelysta vattenytor i kanten till områden som är markerade som vatten på bilaga 2,

5. avspärning av väg enligt bilaga 2,
6. utförande och underhåll av ridstigar, vandringsleder, rastplatser, vindskydd eller andra anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet i hela naturreservatet,
7. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning inom hela naturreservatet,
8. åtgärder som genomförs av förvaltaren som skötsel i syfte att motverka skador som orsakas av vilt, invasiva¹ arter, fisk eller kräftor,
9. uppspårning och omhändertagande av skadat vilt som går in i området,
10. åtgärder som genomförs av förvaltaren i syfte att höja vattenståndet i områden som utgörs av vatten, lövskog eller lövsumpskog på bilaga 2 under förutsättning av att åtgärden inte påverkar fastigheter som är belägna utanför naturreservatet (kan vara vattenverksamhet som kräver särskilt tillstånd),
11. nedmontering och borttransport av förfallen jaktstuga som finns i området, se bilaga 2.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. sätta upp anslagstavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
2. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,
3. framföra motorfordon eller cykel annat än på vägar som av förvaltaren är upplåtna för ändamålet,
4. rida eller köra med häst annat än på av förvaltaren upplåtna ridstigar,
5. medföra hund annat än hållen i fysiskt koppel,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

6. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av

¹ Med invasiv art avses arter som kan utrota någon av landets egna arter eller bestånd, förändra ett helt ekosystem, vara bärare av nya sjukdomar som angriper inhemska arter, blanda sig med lokala bestånd, utkonkurrera hotade arter för resurser och livsutrymme eller hybridisera med landets egna arter

7. varje art under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
samla in mossor, lavar eller vedlevande svampar, med undantag av enstaka beläggsexemplar, under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

1. tillsyns- och förvaltningsuppdrag som utförs av tjänstemän från Länsstyrelsen inom hela naturreservatet,
2. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta åtgärder, eller för förvaltarens tillsyn av området enligt vad som framgår av föreskrifterna under B ovan.
3. drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar, vägkanter och vägdiken. Exempel på driftåtgärder är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, rensning av vägtrummor, röjning och slåtter av vägkanter. Vid utförande av större åtgärder som inte är driftåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen inför arbetet. Vid akuta åtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts, dock senast inom tre arbetsdagar,
4. underhåll av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken, drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintlig ledningar och anläggningar såsom t ex vatten-, avlopps-, energi-, tele- och elledningar. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta underhållsåtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts, dock senast inom tre arbetsdagar,

Föreskriften C3 utgör inte hinder för innehavare av väg eller nyttjanderätt till väg att rida eller framföra fordon på den ägda vägen eller den väg som nyttjanderätten berör.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen upplyser om att föreskrifter, med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och

föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11 §) eller strandskydd (13-18 §§),
- Kulturmiljölag (1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ur, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- lokala, kommunala ordningsföreskrifter.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

El- och teleledning

Befintliga el- och teleanläggningar får kontrolleras och efter samråd med länsstyrelsen underhållas fortlöpande. Underhållsåtgärder kan exempelvis vara att vid behov fälla farliga kantträd, röja vegetation i ledningsgator, vidta nödvändig kvistning samt annat underhåll, exempelvis i form av att byta stolpar eller reparera linor. Underhållsarbete kan även innebära behov av att köra maskiner till och från ledningen samt i ledningsgatan.

Elnätägaren ska kontaktas om en förändring av marknivån under eller bredvid kraftledningarna skulle ske, eller om anläggningar såsom vägar, parkering, cykelbanor, byggnader, vindskydd, staket etc. ska anläggas.

Om träd avverkas invid eller under elkraftledningar gäller särskilda bestämmelser (ESA²). Innan arbete i ledningsområdet påbörjas ska ledningsbevakning beställas. Inför markarbeten ska Skanovas kabelanvisning kontaktas via www.ledningskollen.se. Utökningar av elnätet ska tillståndsprövas när begäran av elanslutningar görs.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Geologi

Naturreservatet ligger i ett småkulligt landskap på cirka 65 meters höjd över havet. Berggrunden utgörs av kalksten som överlagras av lerig morän. I området

² ESA - Elsäkerhetsanvisningar

förekommer även kärr (i den östra delen med ett tunt ytlager av torv) och glacial finlera. Jorddjupet är ca 60 meter.

Grundvatten

Naturreseptatet hör till grundvattenvattenförekommsterna SE 615989 - 133409 SV Skånes kalkstenar och SE 614941 - 135861 Sjörup och ligger i tillrinningsområdet till Skivarpån som hör till huvudavrinningsområdet SE89090 Sydkuståar. En vattendelare går i nordsydlig riktning mellan två delavrinningsområden. Några mindre bäckar finns i området, där den större bäcken är ett tillflöde till Svaneholmssjön. Ingen av dessa småbäckar utgör egna vattenförekomster och inte heller övriga vatten. Kunskap om biologin i dessa vatten saknas helt.

Dikningsföretag förekommer i ett flöde i den nordöstra delen av naturreseptatet. Därutöver finns ett dikningsföretag på den västra reservatsgränsen vid Bockasjön, där båtnadsområdet sträcker sig in i nordvästra delen av reservatet.

Natur och markhistoria

Norrskog har mycket lång kontinuitet som trädbärande mark och hör till fastigheter som tidigare har ägts av Svaneholms gods. Godset har anor från medeltiden. Egendomen är av mycket stort kulturhistoriskt intresse genom den jordbruksreform som startades på godset under slutet av 1700-talet av Rutger Macklean som ägde fastigheterna 1782 - 1816. Reformen betecknades enskifte och ledde till betydande förändringar av det agrara landskapet i stora delar av Sverige. Det första enskiftet påbörjades 1783 av lantmätaren Carl Gideon Wadman på uppdrag av Macklean på Svaneholms ägor. Kulturmiljövärden finns i området som helhet men även i enskilda företeelser som exempelvis de jordvallar som sannolikt har koppling till enskiftet och som finns utmed delar av gränsen för naturreseptatet.

Norrskog innehåller betydande arealer med näringsrik ädellövskog som domineras av bok. Stora delar av naturreseptatet innehåller även lövskogar som delvis utgörs av sumpskog. Mindre områden är planterade med lärk eller gran. De biologiska värdena i Norrskog är en följd av områdets långa kontinuitet som trädbärande mark, som skapat livsmiljöer för arter som är beroende av orörd ädellöv- eller lövskog för att kunna utvecklas i livskraftiga populationer.

Norrskog är ett av flera områden som i samband med enskiftet avsattes specifikt för skogsbruk, vilket bland annat innebar att dessa områden fredades från betande boskap och att trädsorter infördes från andra områden, både som frön och plantor. Utformningen och utvecklingen av det tidiga skogsbruket är dåligt känd. Här finns ett påtagligt behov av kunskapsutveckling, bland annat med avseende på det tidiga skogsbrukets betydelse för den biologiska artsammansättning som idag finns inom området. På motsvarande sätt är det viktigt att uppmärksamma vilka delar inom den

biologiska mångfalden som har sin bakgrund i markanvändningen före enskiftet och som har fortsatt att gynnas av det historiska skogsbruket.

Drygt 350 svamparter har dokumenterats i Norrskog varav flera är rödlistade³. Sex fladdermusarter har observerats i trakten i samband med en inventering 2005, vattenfladdermus, dvärgfladdermus, nordisk fladdermus, stor fladdermus, långörad fladdermus och trollfladdermus. Under 1985 – 1991 har även dammfladdermus och grå långörad fladdermus noterats vid Svaneholmssjön, strax söder om naturreservatet.

Flera rödlistade vedinsektsarter har påträffats i trakten i samband med en inventering 2000. I groddjursfaunan har reproduktion av bland annat lövgroda, ätlig groda, större och mindre vattensalamander observerats. Fågelfaunan har inventerats 2006 och då påträffades 240 revir fördelade på 52 arter under häckningstid. De dominerande arterna är bofink och lövsångare.

Friluftsliv

Naturreservatet utgör en del av ett större friluftsområde kring Svaneholms slott och utnyttjas främst för vandring och ridning. Området ligger tätortsnära och kan nås med buss via lokal linje till Svaneholms slott från Skurups tätort. Vid slottet finns en stor parkeringsplats med informationsskyltar, rastplats och vindskydd.

Naturreservatet har ingen egen angöringsplats men ligger på vandringsavstånd från slottet. Det finns inga anordningar för allmänhetens friluftsliv.

SKÄL FÖR BESLUT

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde förklaras som naturreservat av länsstyrelsen i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska skälen för beslutet anges i ett beslut om att bilda naturreservat.

I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot

³ Rödlistan tas fram av ArtDatabanken vid SLU och fastställs av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten

bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året. Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap. 6 § MB får länsstyrelsen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap. 30 § MB får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet innehåller betydande arealer med näringsrika ädellövskogar som domineras av bok. I området finns även lövskogar och i blötare partier sumpskogar. Området har mycket lång kontinuitet som trädbärande mark och innehåller livsmiljöer arter som är beroende av naturskogsliknande ädellöv- eller lövskog för att kunna utvecklas i livskraftiga populationer.

Norrskog innehåller livsmiljöer för rödlistade arter, främst svampar och vedlevande insekter. Fladdermusfaunan i trakten är mycket artrik och innehåller troligen 8 arter varav två är rödlistade. Groddjursfaunan innehåller reproducerande populationer av bland annat lövgroda, ätlig groda, större och mindre vattensalamander. Fågelfaunan är artrik med minst 52 häckande arter.

Naturreseptatet innehåller enstaka livsmiljöer och arter som är förtecknade i Bilaga 1 och Bilaga 2 i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, främst näringsrik bokskog (9130) ca 13,5 ha och lövsumpskog (9080) ca 6,4 ha respektive större vattensalamander (*Triturus cristatus*).

Norrskog utgör en del av ett större område med stora kulturmiljövärden. Även enskilda företeelser som exempelvis de jordvallar som sannolikt har koppling till enskiftet och som finns utmed delar av gränsen för naturreseptatet har mycket högt bevarandevärde.

De prioriterade bevarandevärdena består framför allt i att långsiktigt skydda områdets långa kontinuitet som trädbärande mark och att utveckla fullgod bevarandestatus för de näringsrika bokskogar och lövsumpskogar som förekommer i naturreseptatet. Vidare ska förvaltningen syfta till ett långsiktigt bevarande av kulturhistoriskt värdefulla företeelser som finns i naturreseptatet, inklusive biologiskt kulturarv, främst förekomsten av skog samt kvarvarande spår efter skiftesreformen. Områdets stora betydelse för det rörliga friluftslivet ska bevaras och utvecklas på ett sådant sätt att så många friluftssintressen som möjligt kan utnyttja området utan att natur- och kulturvärdena påverkas negativt.

Naturreseptatet ingår i ett område som är:

- "Värdetrakt för ädellövskog" utpekad i Strategi för formellt skydd i Skåne 2006.
- Riksintresse för rörligt friluftsliv, (4 kap. 2§ MB), Sjö och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne.
- Sumpskog, nyckelbiotop och naturvärdesklassade biotoper enligt Skogsstyrelsens inventeringar.
- Värdefullt naturområde (Klass 2, mycket höga naturvärden) enligt Naturvårdsprogram för Skurups kommun 2014.
- Område med naturvärde enligt länets naturvårdsprogram, område 6. Nällevadsskogen.
- särskilt värdefull kulturmiljö i Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram för Skåne, Svaneholm – Stjärneholm – Skurup.

Vidare angränsar naturreseptatet till område som är:

- Riksintresse för naturvård (3 kap. 6§ MB), Backlandskapet söder om Romeleåsen.
- Riksintresse för Kulturmiljövård (3 kap. 6§ MB), Slottslandskap i övergångsbygden mellan slätten och risbygden kring Svaneholms slott av medeltida ursprung.

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreseptat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, att vårda och

bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer samt för att skydda och återställa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Området är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för skogsskydd. Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande skogar", "Myllrande våtmarker", samt "Ett rikt växt- och djurliv".

Länsstyrelsen finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken, att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

ÄRENDETS BEREDNING

Fastigheterna Skurup Svaneholm 2:8 och Skurup Svaneholm 2:2, skifte 3 förvärvades av Naturvårdsverket för naturvårdsändamål under 2014 genom markbyte med Lunds stifts prästlönetillgångar. Regeringen har den 26 juni 2014 beslutat att marken ska avsättas av Länsstyrelsen som naturreservat. Länsstyrelsen har under 2015 upprättat förslag till beslut med tillhörande skötselplan för området. Berörda sakägare har genom kungörelsedelgivning förelagts att yttra sig över förslagshandlingarna under 2015.

Inkomna yttranden redovisas i Bilaga 5.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, (se bilaga 4). Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de inte innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

INTRESSEPRÖVNING

Länsstyrelsen har till stor del beaktat inkomna yttranden och synpunkter från berörda sakägare och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25§ miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

SKÖTSELPLAN OCH FÖRVALTNING AV RESERVATET

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat. Skötselplan fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut samma dag som beslut fattas om bildande av naturreservatet.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen ska ske med insyn, delaktighet och i nära samråd med berörda markägare, djurhållare, nyttjanderättsinnehavare, myndigheter och andra berörda vid utövande av förvaltningen.

ÖVERKLAGANDE

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljö- och energidepartementet, se Bilaga 6.

KUNGÖRELSE

Detta beslut kungörs i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare anses ha fått del av beslutet den dag då kungörelse var införd i ortstidning.

UNDERSKRIFTER

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Göran Enander med byrådirektör Christer Persson som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, naturvårdsdirektör Paul Eric Jönsson, kulturmiljödirektör Mats Riddersporre och länsassessor Ann Westerdahl.

Göran Enander

Christer Persson

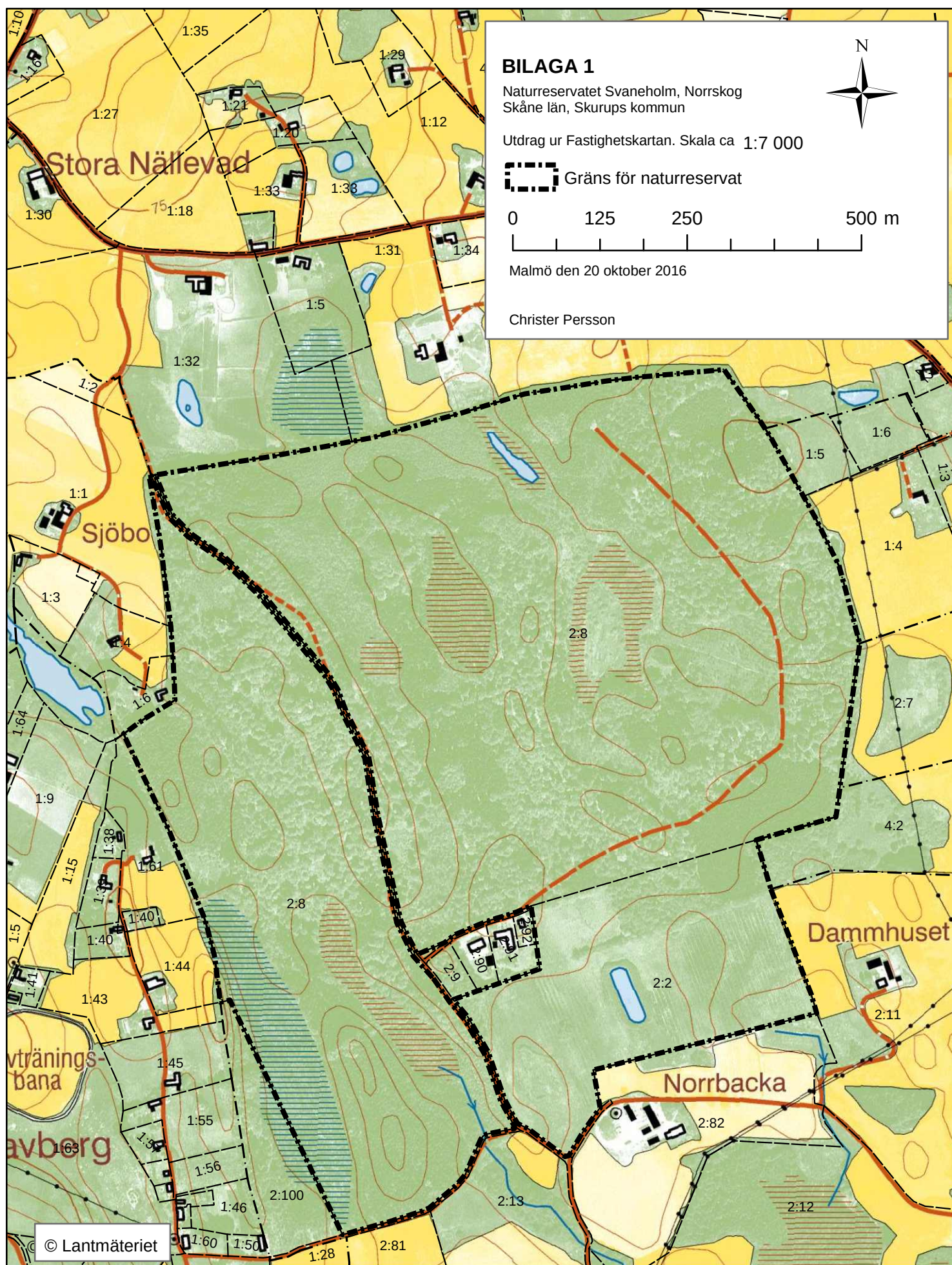
Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor

1. Karta som visar naturreservatets gränser

2. Karta rörande föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.
3. Fastighetsförteckning
4. Skötselplan
5. Redovisning av inkomna yttranden
6. Hur man överklagar
7. Sändlista

BILAGA 2

Karta rörande föreskrifter
meddelade med stöd av
7 kap 6 § miljöbalken om
markägares och annan
sakägares skyldighet att
tåla visst intrång.

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog
Skåne län, Skurups kommun

Utdrag ur ortofoto. Skala ca 1:8 000

0 125 250 500 m

 Gräns för naturreservat

 Diken

 Vägar

Stigar

 Befintlig

 Planerad

Skötselområden

 1 A-D Barrskog (lärk)

 1 F-L Barrskog (gran)

 2 A-I Lövsumpskog

 3 A-H Lövskog

 4 A-C Ädellövskog (ask)

 4 D-I Ädellövskog

 5 Kärr

 6 A-D Vatten

 Informationsskylt

 Rastplats

 Vägbom

Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 4

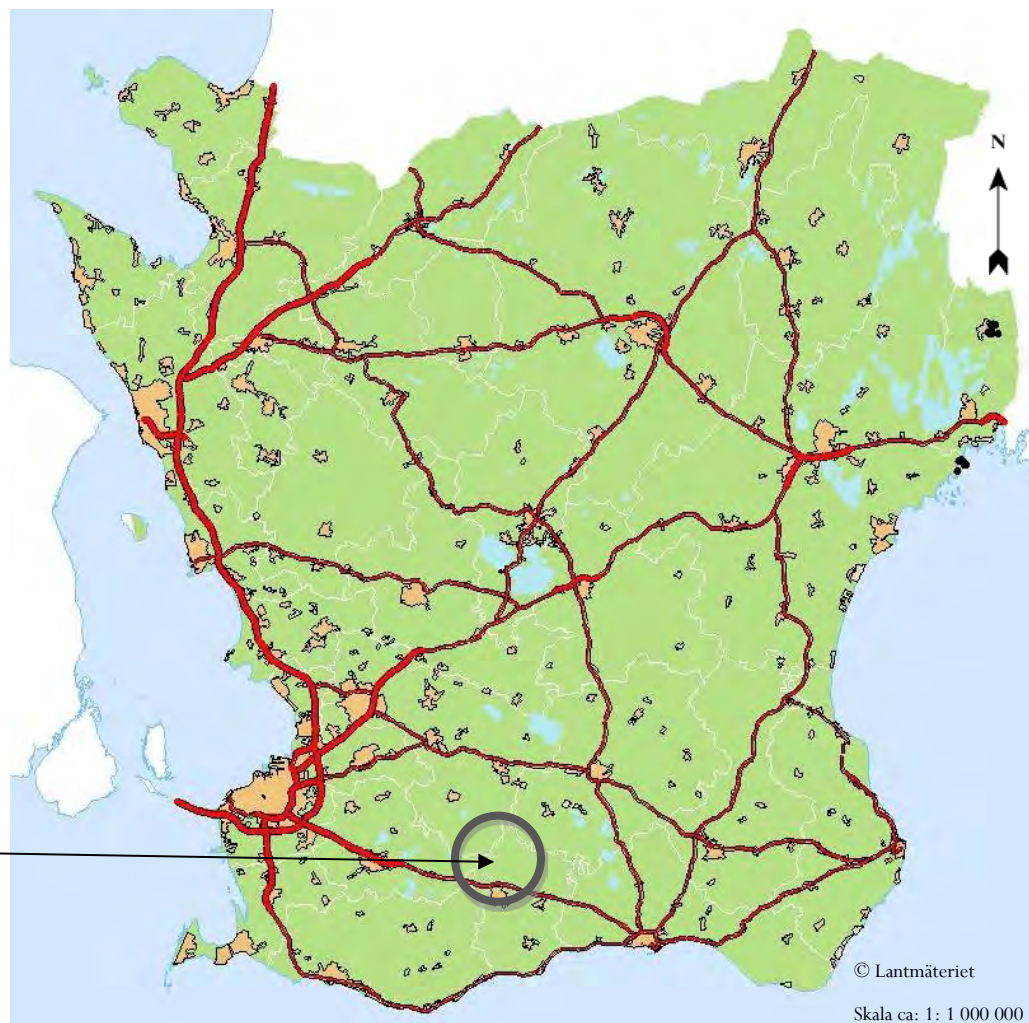
Skötselplan för naturreservatet Svaneholm, Norrskog

Skåne län, Skurups kommun

2016-10-20

Naturreseptatet
Svaneholm, Norrskog

Titel: Skötselplan för naturreseptatet Svaneholm,
Norrskog

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Christer Persson, Melina di Zazzo, Viktor Persson

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Telefon 010-22 41 100

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer: 511-19310-2015, 1264-209

ISBN: xxx-xx-xxxxx-xx-x

Rapportnummer: xxxx:xx

Layout: Christer Persson

Tryckeri, upplaga: Länsstyrelsen Skåne

Tryckår: 2016

Omslagsbild: Ädellövskog i Svaneholm, Norrskog
Foto: Christer Persson den 25 juni 2015

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	4
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	5
2.1 Administrativa data	5
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	6
2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden	12
2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden	12
2.3.2 Friluftsliv	14
2.3.3 Inventeringar, underlagsmaterial m.m.	14
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	15
3.1 Övergripande bevarande-/kvalitetsmål	15
3.2 Generella riktlinjer och åtgärder	15
3.2.1 Biologiska värden	15
3.2.2 Kulturmiljövärden	16
3.2.3 Övrig mark, vägar, anläggningar och nyttjanderätter	16
4 MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	16
4.1 SKÖTSELOMRÅDE 1, Barrskog	17
4.2 SKÖTSELOMRÅDE 2, Lövsumpskog	21
4.3 SKÖTSELOMRÅDE 3, Lövskog	24
4.4 SKÖTSELOMRÅDE 4, Ädellövskog	30
SKÖTSELOMRÅDE 5, Kärr	36
SKÖTSELOMRÅDE 6, Vatten	37
5 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER	38
5.1 GENERELL SAMMANSTÄLLNING AV PLANERINGSOMRÅDEN	38
5.2 PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	39
6 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	40
6.1 Övergripande kvalitetsmål	40
6.2 Riktlinjer och åtgärder	40
6.2.1 Tillgänglighet	40
6.2.2 Anordningar för friluftslivet	41
6.2.3 Information	42
6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns	42
7 JAKT, FISKE OCH INVASIVA ARTER	43
8 UPPFÖLJNING AV NATURVÄRDEN	43
9 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	43
10 FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN	44
10.1 Ekonomisk utredning	44
10.2 Finansiering av förvaltningen	44
11 KÄLLOR	44
12 RÖDLISTADE ARTER	46

BILAGOR

A. Topografisk karta. B. Ekonomisk karta. C. Pågående markanvändning. D. Planerad markanvändning
E. Skötselplanekarta. F. Natura 2000 värden

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer med betydande kulturhistoriskt värde,
3. tillgodose områden för friluftslivet,
4. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla natur- och kulturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående natur- och kulturmiljöer samt områdets långa kontinuitet som träd bärande mark med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Området har, med utgångspunkt i det tidiga 1800-talets enskiftesreform som initierades på Svaneholm, ett särskilt bevarandevärde utifrån sin nationella betydelse för den jord- och skogsbrukshistoriska landskapsutvecklingen i Sverige. Det har därigenom särskilt stor potential för att belysa sambandet mellan natur och kultur då det gäller biologisk mångfald och det biologiska kulturarvet. Området har en stor potential för att skapa ökad förståelse och ökat intresse hos brukare och besökare för sambandet mellan natur- och kulturmiljövärden.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- skogsmarken med dess flora och fauna tillåts utvecklas fritt från ekonomiskt skogsbruk,
- löv- och ädellövskog utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd som skapar förutsättningar för att gynna biologiska värden som i stor utsträckning uppkommit genom den markhistoriska utvecklingen före och efter enskiftet,
- äldre ädellövträd vårdas genom försiktig frihuggning,
- skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning,
- andelen lövsumpskog ökar på bekostnad av lövskog,
- områden med planterad barrskog avvecklas där det är möjligt och tillåts att utvecklas till löv- eller ädellövskog,
- mängden död ved ökas och därefter kontinuerligt tillåts vara hög, även i bäckar och andra vatten,
- ädellövvirke inte får transporteras ut ur naturreservatet,
- hydrologin i området förbättras genom åtgärder som motverkar avrinning,

- området görs tillgängligt så att besökare kan uppleva de värden som finns i området genom enkla anläggningar och information som inbjuder till, och underlättar, besök i området,
- anläggningar för friluftslivet har en kanaliserande effekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan friluftsliv och biologisk mångfald,
- anläggningar för friluftslivet underhålls väl,
- fornlämningar och andra kulturhistoriskt värdefulla element (exempelvis gränsmarkeringar i form av jordvallar) bevaras och underhålls väl.

2. BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Administrativa data

Namn	Svaneholm, Norrskog
Kommun	Skurup
DOS-ID	1102237
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga A)
Fastigheter	Skurup Svaneholm 2:8 skifte 1 och 2 och Skurup Svaneholm 2:2, skifte 3
Läge	ca 1 500 meter NV Svaneholms slott
Topografiska kartblad	2D Tomelilla SV
Ekonomiska kartblad	2D1a Kämparp
Centralpunkt	x: 40 31 60 y: 61 53 125 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	7, Skånes sediment- och horstområden
Kulturgeografisk region	Södra Skånes slättbygder/Inre Skånes sjö- och åslandskap
Vattenförekomst (HID)	SE 615989 – 133409 SV Skånes kalkstenar (grundvatten) SE 614941 – 135861 Sjörup (grundvatten)
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 3 i reservatbeslutet
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 3 i reservatbeslutet
Dikningsföretag	12-LN-632, Nelledvad – Dagstorp
Areal	89,1 ha
Landareal	88,9 ha varav produktiv skog 75,8 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Naturreseptatet ligger på mark som tidigare har hört till Svaneholms gods. Godset har anor från medeltiden. Sätessgården låg under 1400-talet i Skurups by. En ny sätessgård etablerades då Svaneholms slott uppfördes under 1530-talet av Mourids Jepsen Sparre. Egendomen är av mycket stort kulturhistoriskt intresse genom den jordbruksreform som startades på godset under slutet av 1700-talet av Rutger Macklean som ägde fastigheten 1782 - 1816. Reformen betecknades enskifte och ledde till betydande förändringar av det agrara landskapet i stora delar av Sverige. Det första enskiftet påbörjades 1783 av lantmätaren Carl Gideon Wadman på uppdrag av Macklean på Svaneholms ägor. Kulturmiljövärden finns i området som helhet men även i enskilda företeelser som exempelvis de jordvallar som sannolikt har koppling till enskiftet och som finns utmed delar av gränsen för naturreseptatet.

Före skiftesreformen fanns sannolikt betydande arealer trädbärande mark på godsets ägor. 1773 upprättades en handling rörande rågången mellan Svaneholms och Näsbyholms ägor som berör den västra gränsen av naturreseptatet (söder om Bockasjön). Marken som ligger på Svaneholms ägor betecknas på kartan som "Svaneholms skog och utmark" och beskrivs som gles bokskog och "sankig" mark med blandade kärr. Längst i söder (norr om jordvallen) fanns backar med enebuskar. Marken söder om jordvallen hörde då till Stjärneholm.

Norrskog är ett av flera områden som i samband med enskiftet avsattes specifikt för skogsbruk, vilket bland annat innebar att dessa områden fredades från betande boskap och att trädsorter infördes från andra områden, både som frön och plantor. Utformningen och utvecklingen av det tidiga skogsbruket är dåligt känt. Här finns ett påtagligt behov av kunskapsutveckling, bland annat med avseende på det tidiga skogsbrukets betydelse för den biologiska artsammansättning som idag finns inom området. På motsvarande sätt är det viktigt att uppmärksamma vilka delar inom den biologiska mångfalden som har sin bakgrund i markanvändningen före enskiftet och som har fortsatt att gynnas av det historiska skogsbruket.

Storskifteskartan från 1785-1787, bild 1 nedan, visar den nordligaste delen av skogsmarken på Svaneholm och naturreservatets ungefärliga läge. Större delen av naturreservatet utgjordes då av trädbärande mark med inslag av våtmarker.

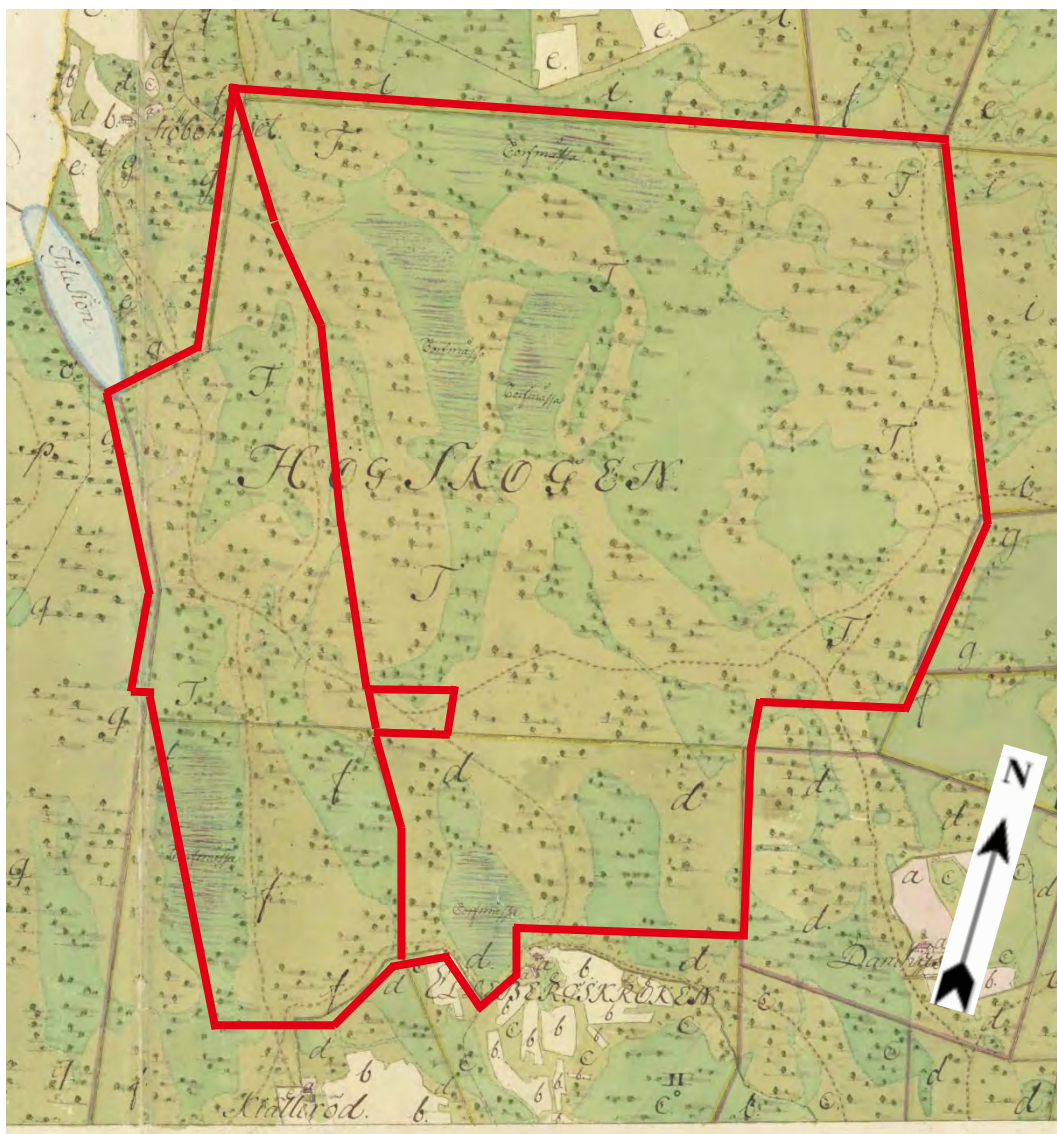

Bild 1. Skifteskarta från 1785-1787. Röd linje visar naturreservatets ungefärliga läge
© Lantmäteriet. Skala ca 1:7 000

Efter skiftesreformen blev skogens utbredning på Svaneholm huvudsakligen samlad till fem områden, Norrskog, Söderskog, Vassen, Nyvång och Hästhagen. Mark som avsattes som skog vid skiftet var i många fall avgränsad av jordvallar. Den ursprungliga gränsen för det område som avsattes som skog i Svaneholms norra del följer i stort sett gränsen för naturreservatet med undantag av gränsen i den södra delen. Skogens gräns i söder utgjordes då av den gröna linjen som löper i östvästlig riktning på skifteskartan från 1785-1787, bild 1. Gränsen finns till stor del kvar i terrängen än idag och utgörs av en jordvall, bild 2.

Bild 2. Jordvall som markerar den södra gränsen för det område som avsattes som skog vid skiftet 1783. Foto: 2015-06-25

Efter skiftet har delar av marken söder om jordvallen har periodvis brukats som jordbruksmark.

1861 upprättades en rågångskarta som i detalj beskriver avgränsningen av skogen. Naturreservatets ungefärliga läge på rågångskartan från 1861 framgår av bild 3.

Av rågångskartan framgår bland annat att större delen av området utgjordes av trädbärande mark och våtmarker. På kartan finns även ett skolhus markerat. Delar av marken öster och sydost om skolhuset var uppodlad. Söder om skolhuset utnyttjades marken troligen som betesmark.

Av kartan framgår också att det fanns ett område som betecknas "Lugnet" i den västra delen av naturreservatet. På kartan finns också vattendrag och diken markerade. En del av våtmarkerna på kartan har en kantig och onaturlig form vilket kan indikera att det förekom torvbrytning i området.

Naturreservatets namn "Norrskog" har hämtats från den här kartan.

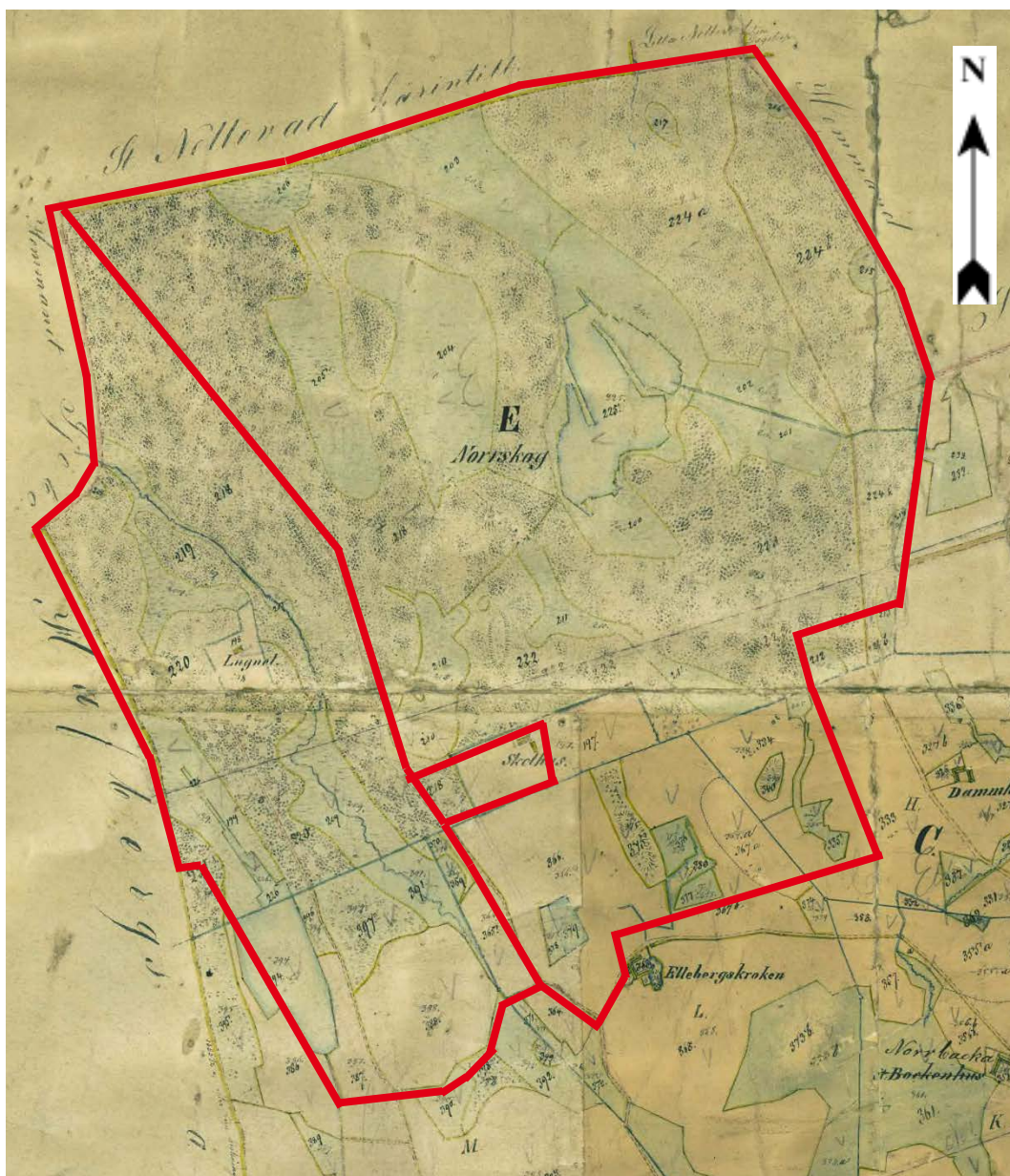

Bild 3. Rågångskarta från 1861. Röd linje visar naturreservatets ungefärliga läge
© Lantmäteriet. Skala ca 1:7 000

Av den Häradsekonomska kartan från 1910 – 1915 framgår att större delen av naturreseptatet då utgjordes av skog, delvis med inslag av barrträd, och våtmarker bild 4. Området söder om skolhuset var åkermark. Två våtmarksområden i naturreseptatets norra och östra del anges som åker på kartan. Byggnader finns vid de två åkrarna. I den sydvästra delen av området finns en liten sidvallsäng.

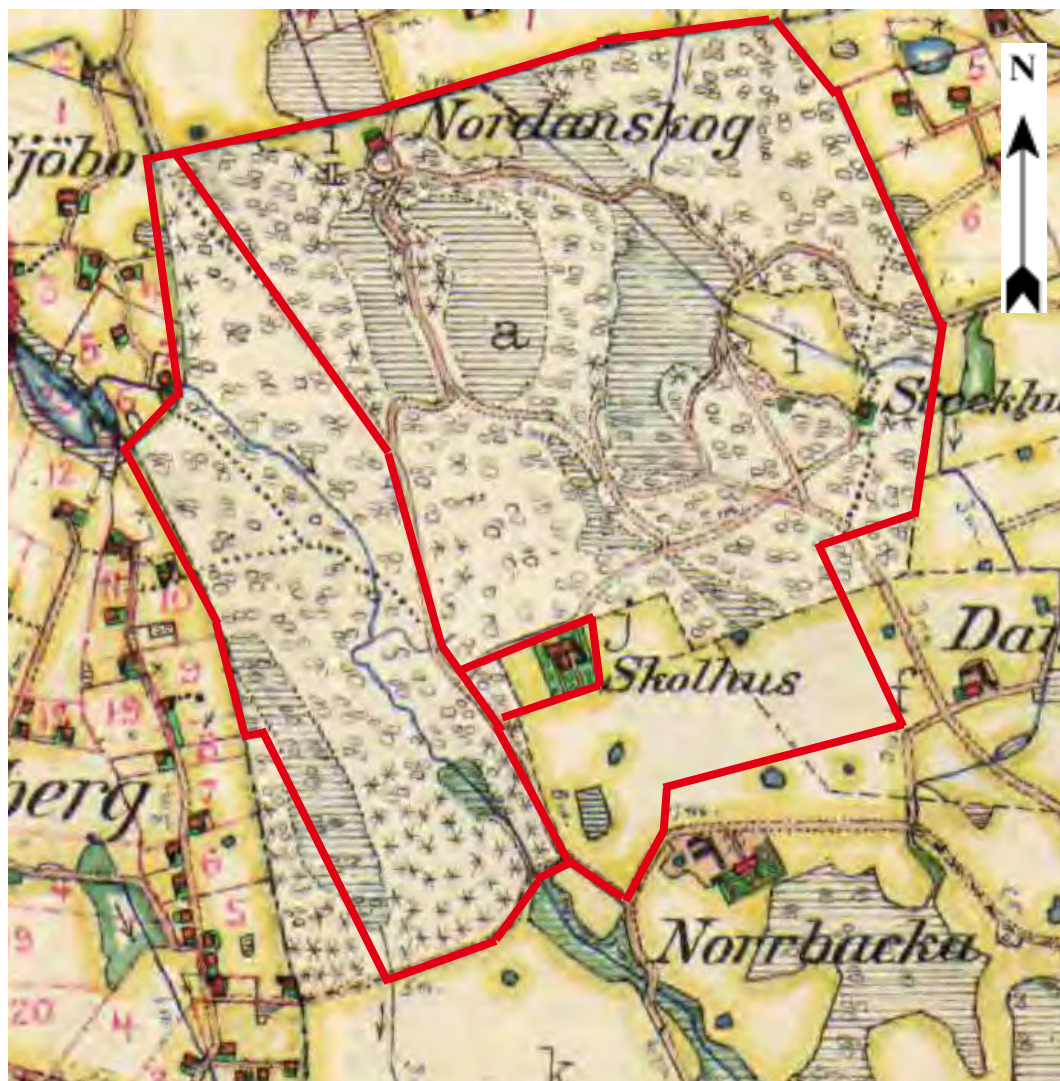

Bild 4. Häradsekonisk karta från 1910-1915. Röd linje visar naturreservatets ungefärliga läge.
© Lantmäteriet. Skala ca 1: 10 000

Godset har haft fem ägare efter Macklean. 1935 avstyckades fastigheterna från godset och såldes till privata ägare. Av flygbilden från 1940 framgår att ganska stora områden i den norra och östra delen av naturreservatet var öppna och hävdade som jordbruksmark.

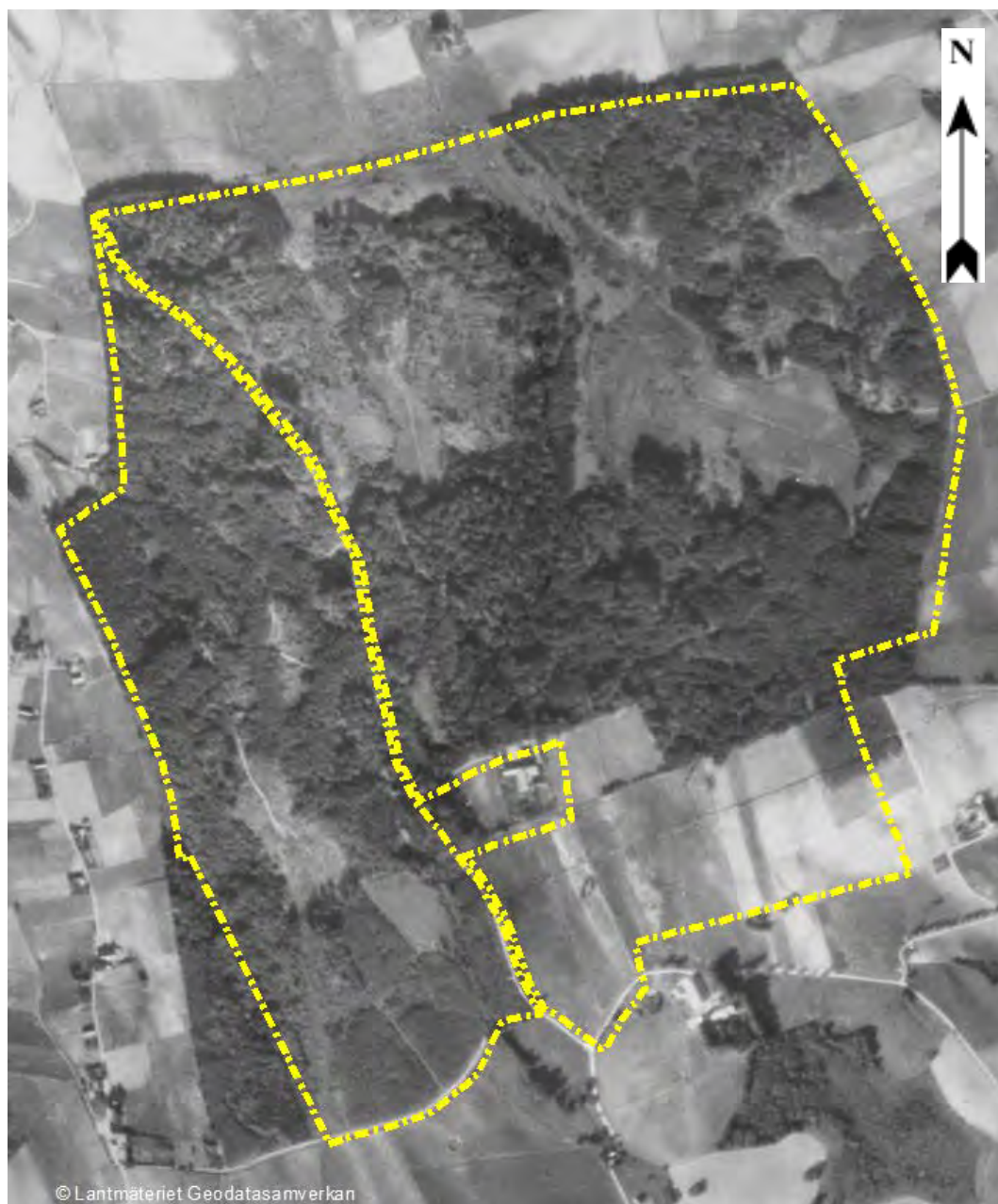
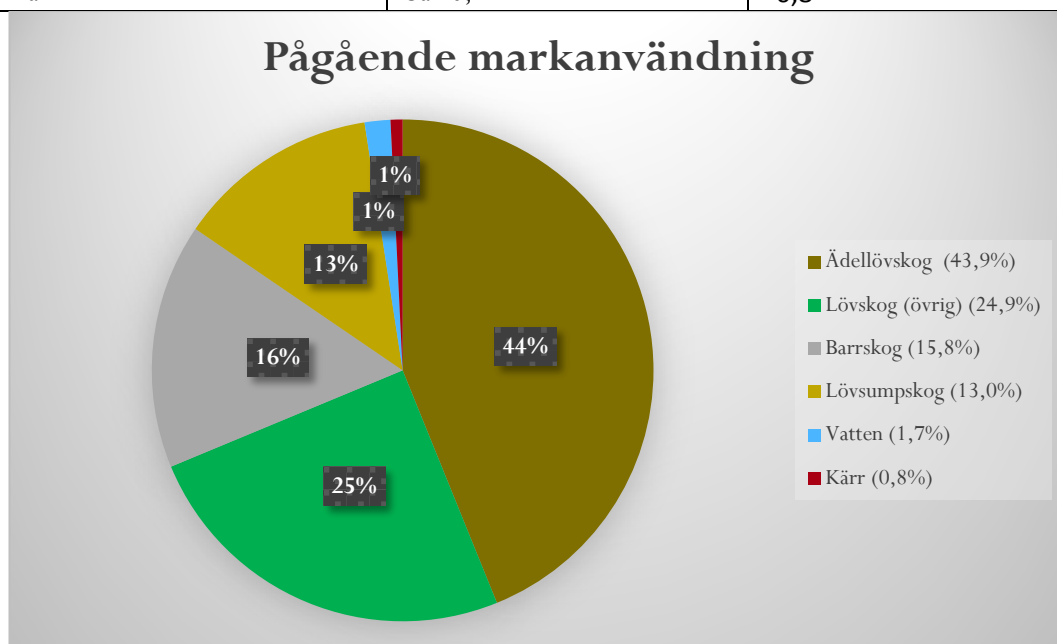

Bild 5. Flygbild från 1940. Röd linje visar naturreservatets ungefärliga läge.
© Lantmäteriet. Skala ca 1: 8 000

Fastigheterna förvärvades av Lunds stift 1964 och därefter har det bedrivits ett varsamt skogsbruk i delar av området fram till idag. Naturvårdsverket förvärvade fastigheterna för naturvårdsändamål 2014 men har vid tidpunkten för fastställandet av denna skötselplan ännu inte erhållit lagfart.

Idag utnyttjas marken enligt följande:

Markslag	Areal (ha)	Andel i %
Ädellövskog (bok/ek)	Ca 37,1	41,0
Lövskog (övrig)	Ca 22,5	24,9
Lövsumpskog	Ca 11,8	13,0
Barrskog (lärk)	Ca 8,4	9,3
Barrskog (gran)	Ca 5,9	6,5
Ädellövskog (ask)	Ca 2,6	2,9
Vatten	Ca 1,2	1,7
Kärr	Ca 0,7	0,8

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden

Geologi

Naturreseptatet ligger i ett småkulligt landskap på cirka 65 meters höjd över havet. De högre delarna av området ligger ofta i riktning NNV/SSO. Avrinning sker mot söder eller sydost. Berggrunden utgörs av kalksten som överlagras av lerig morän. I området förekommer även kärr (i den östra delen med ett tunt ytlager av torv) och glacial finlera. Jorddjupet är ca 60 meter.

Biologiska värden

De biologiska värdena i Norrskog bygger på områdets långa kontinuitet som trådbärande mark, vilket skapat livsmiljöer för ett stort antal arter som är beroende av orörd ädellövskog för att kunna utvecklas i livskraftiga populationer.

Trädkontinuiteten är sannolikt längst i naturreservatets centrala del.

Mer än 350 svamparter har dokumenterats i Norrskog varav flera är rödlistade¹.

Trakten är även känd för riklig förekomst av fladdermöss. Sex fladdermusarter observerades vid en inventering 2005, vattenfladdermus, dvärgfladdermus, nordisk fladdermus, stor fladdermus, långörad fladdermus och trollfladdermus. Under 1985 – 1991 har även dammfladdermus och grå långörad fladdermus noterats vid Svaneholmssjön, strax söder om naturreservatet.

Flera rödlistade vedinsektsarter är påträffade i trakten i samband med en inventering 2000. Groddjursfaunan är rik med dokumenterad reproduktion av bland annat lövgroda, ätlig groda, större och mindre vattensalamander. Fågelfaunan inventerades 2006 och då påträffades 240 revir fördelade på 52 arter under häckningstid. De dominerande arterna var bofink och lövsångare. I området noterades även exempelvis göktyta, gräshoppsångare, entita svartvit flugsnappare och nötväcka.

Naturreservatet ingår inte i Natura 2000-nätverket men innehåller enstaka livsmiljöer och arter som är förtecknade i direktivets Bilaga 1 respektive Bilaga 2².

Förekommande livsmiljötyper (habitat) enligt art- och habitatdirektivets Bilaga 1²

Fullgod bevarandestatus

KOD	Benämning	Areal (ha)
9130	Näringsrik bokskog	1,5

Icke fullgod bevarandestatus

KOD	Benämning	Areal (ha)
9080	Lövsumpskog	6,4
9130	Näringsrik bokskog	12,0
9160	Näringsrik ekskog	0,3
9750 (91E0)	Svämlövskog	1,2

¹ Rödlistan tas fram av ArtDatabanken vid SLU och fastställs av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten

² Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter

Förekommande arter enligt art- och habitatdirektivets Bilaga 2²

Fullgod bevarandestatus

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Förekomst
<i>Triturus cristatus</i>	Större vattensalamander	Vanligt förekommande
<i>Myotis dasycneme</i>	Dammfladdermus	Enstaka observation

Kulturhistoriska värden

Egendomen är av stort kulturhistoriskt intresse genom enskiftet som startades på godset 1783 av den dåvarande ägaren Rutger Macklean. Kulturmiljövärdena finns i området som helhet men även i enskilda företeelser som exempelvis de jordvallar som sannolikt har koppling till enskiftet och som finns utmed delar av gränsen för naturreservatet.

2.3.2 Friluftsliv

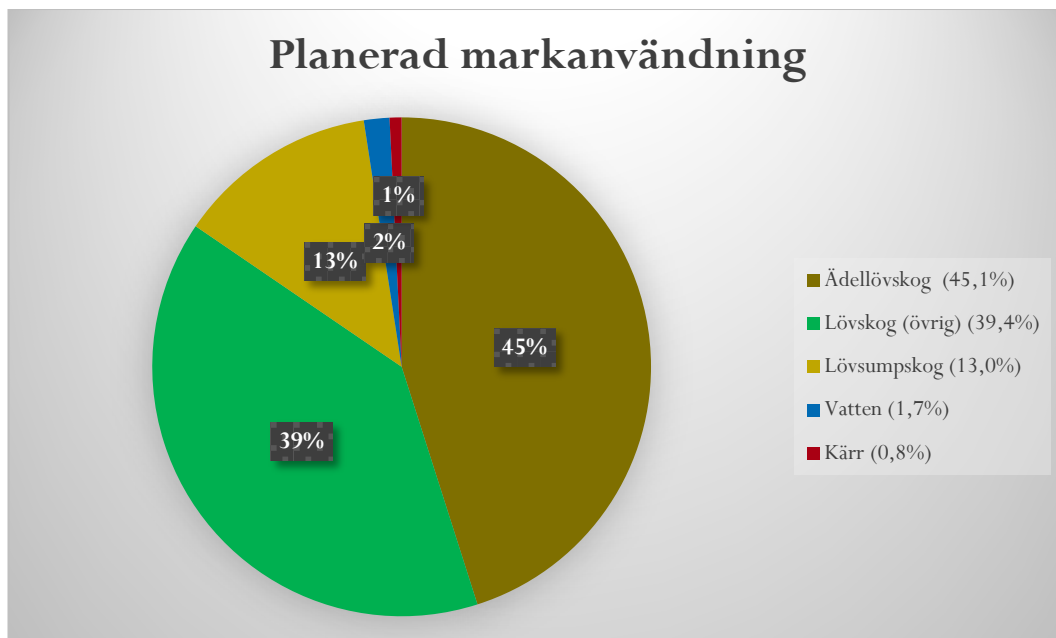
Området är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Naturreservatet utnyttjas i första hand för vandring och ridning.

2.3.3 Inventeringar, underlagsmaterial m.m.

Underlaget till skötselplanen bygger huvudsakligen på en skogsbruksplan för området från 2014 samt på ett översiktligt inventeringsunderlag som togs fram under 2006 av Ekologgruppen i Landskrona AB på uppdrag av Skurups kommun. Inventeringen omfattade kartering av vegetation, mossor, svamp och groddjur. Vidare bygger skötselplanen till viss del på en utredning av enskifteslandskapet kring Skurup och Svaneholm som utfördes 2002 av Malmö Kulturmiljö på uppdrag av Länsstyrelsen. Skånes Mykologiska Förening, Puggehaten, har lämnat kompletterande uppgifter om områdets funga. Uppgifter om rödlistade arter har till stor del hämtats från Artportalen.

3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

3.1 Övergripande bevarande-/kvalitetsmål

Det övergripande målet med skötseln av naturreservatet ska vara att bevara ett ädellöv-/lövskogsområde med lång kontinuitet som trädbärande mark. Skötseln ska leda till bevarande och utveckling av biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för arter som är beroende av naturskogsliknande ädellöv-/lövskog. Området ska innehålla en mosaik av ädellövskog, lövskog och lövsumpskog med inslag av kärr och vatten. Skogen ska ha en långsiktig, kontinuerlig förekomst av död lövved av olika former, dimensioner och nedbrytningsstadier. Mängden död ved i området ska vara större än den är idag. Skogen ska vara flerskiktad och ha en god förekomst av grova och/eller äldre ädellövträd.

Reservatet ska vara lättillgängligt för allmänheten.

Ny kunskap ska tillämpas i samband med skötseln av naturreservatet.

3.2 Generella riktlinjer och åtgärder

3.2.1 Biologiska värden

Målet är att hela området ska utgöras av naturskogsliknande ädellöv-/lövskog. För att uppnå målet gäller följande riktlinjer:

- Befintlig barrskog avvecklas där det är möjligt och omförs till flerskiktad ädellöv- eller lövskog som är rik på grova träd och död ved, bland annat i form av stående träd, högstubbar och lågor. En stor variation av arter ska eftersträvas i bestånden för att skapa större motståndskraft mot klimatförändringar och angrepp av sjukdomar som drabbar specifika arter.
- I ädellövskog vidtas åtgärder successivt för att öka mängden grova träd och död ved bl.a. i form av stående träd, högstubbar och lågor, både solbelysta och skuggade.
- Äldre ädellövträd vårdas genom försiktig frihuggning,
- Skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning.
- Andelen lövsumpskog får gärna öka på bekostnad av lövskog,
- Ädellövvirke får inte transporteras ut ur naturreservatet,

3.2.2 Kulturmiljövärden

De jordvallar som sannolikt har koppling till skiftet och som främst finns utmed naturreservatets västra gräns ska bevaras. Skötseln av naturreservatet och kulturhistoriska värden ska ske i samråd med kulturmiljöenheten på länsstyrelsen.

3.2.3 Övrig mark, vägar, anläggningar och nyttjanderätter

Vägar, nyttjanderätter och lagakraftvunna dikningsföretag ska underhållas av respektive nyttjanderättsinnehavare på ett sådant sätt att skada inte uppkommer på värden inom naturreservatet. För drift och underhåll av nyttjanderätter och servitut svarar respektive nyttjanderättsinnehavare.

4 MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN

Hela naturvårdsobjektet är indelat i skötselområden, som redovisas och numreras i denna beskrivning och på skötselplanekartan (bilaga E). Skötselområdena redovisas efter pågående markanvändning enligt följande:

4.1	Barrskog, skötselområde 1
4.2	Lövsumpskog, skötselområde 2
4.3	Lövskog, skötselområde 3
4.4	Ädellövskog, skötselområde 4
4.5	Kärr, skötselområde 5
4.6	Vatten, skötselområde 6

4.1 SKÖTSELOMRÅDE 1, Barrskog

SKÖTSELOMRÅDE 1A till 1L, (totalt cirka 14,3 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
1A	Lärskog	1,0	60	Ädellövskog
1B	Lärskog	0,8	60	Ädellövskog
1C	Lärskog	1,8	50	Lövskog
1D	Lärskog	0,7	50	Ädellövskog
1E	Lärskog	4,1	50	Ädellövskog
1F	Granskog	2,0	60	Ädellövskog
1G	Granskog	1,0	40	Ädellövskog
1H	Granskog	0,5	30	Lövskog
1I	Granskog	0,1	60	Ädellövskog
1J	Granskog	0,8	70	Ädellövskog
1K	Granskog	0,2	70	Ädellövskog
1L	Granskog	1,3	80	Ädellövskog

SKÖTSELOMRÅDE 1A - E, Lärskog, (cirka 8,4 ha)

Beskrivning

Lärk förekommer i fem bestånd med varierande ålder på cirka 50 – 60 år. Bestånden i skötselområde 1C – E står på kuperad mark och innehåller en del körskador.

Samtliga områden genomkorsas av stigar. I en del bestånd förekommer även bok, ask, björk, ek, alm och al i trädskiktet. I buskskiktet finns uppslag av exempelvis hassel, fläder, brakved, sykomorlön och björk. I fältskiktet förekommer främst kruståtel, harsyra och ekorrbär. I botten-skiktet förekommer bland annat stor tujamossa, pösmossa och cypressfläta. I den norra delen av område 1B finns en jordvall som markerar gräns för naturreservatet.

Lärskog i skötselområde 1A.

Foto: 2014-11-20.

Stig genom lärskog i skötselområde 1E.

Foto: 2015-06-25.

Bevarandemål

Område 1 A, B, D och E: Naturskogsliknande ädellövskog.

Område 1 C: Naturskogsliknande lövskog.

Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Trädslagsvariationen ska vara stor och i ädellövskog bör bok eller ek vara det dominerande trädslaget.

Åtgärder

Lärk avverkas successivt i den mån det är möjligt med hänsyn till markförhållandena. Befintlig förekomst av ädellövarter sparas och gynnas vid åtgärder i bestånden. Virke och GROT som uppstår i samband med avvecklingen bör transporteras ut från reservatet. Avverkning och bortförande av virke ska ske på ett sätt som inte skadar mark eller hydrologin i området. Åtgärder görs så långt det är möjligt motormanuellt, i annat fall kan maskiner med lågt marktryck användas.

Avverkade områden lämnas för naturlig återbeskogning. Naturvårdande åtgärder för att påskynda naturlig återbeskogning av löv- eller ädellövskog är önskvärda.

Efter slutavverkning inriktas skötseln mot att eftersträva en varierad åldersstruktur.

Andelen död ved såsom högstubbar, lågor och grenar ska ökas, för att kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av för naturtyperna typiska arter.

Andelen bok bör vara minst 50 % i ädellövsbogen.

SKÖTSELOMRÅDE 1F - L, Granskog (ca 5,9 ha)

Gran i skötselområde 1K.

Foto: 2015-05-29.

Beskrivning

Granskog med en ålder på cirka 30 – 80 år förekommer på torr mark i sju bestånd inom naturreservatet. Bestånden saknar till stor del busk- och fältskikt. I bottenskiktet förekommer bland annat skogspraktmossa, pösmossa, stor tujamossa, smaragdmossa och skogssidenmossa. I skötselområde 1J finns en jaktstuga och en viltutfodringsplats med belysningsutrustning. Område 1G berörs av ett dikningsföretag.

Jaktstuga i skötselområde 1J.

Foto: 2014-11-20.

Bevarandemål

Skötselområde 1H: naturskogsliknande lövskog,

Övriga områden: Naturskogsliknande ädellövskog.

Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Trädslagsvariationen ska vara stor och i ädellövskog bör bok eller ek vara det dominerande trädslaget.

Åtgärder

Avverkning av gran sker successiv i den mån det är möjligt med hänsyn till markförhållandena. Virke och GROT som uppstår i samband med avvecklingen bör transporteras ut från reservatet. Avverkning och bortförande av granen ska ske på ett sätt som inte skadar mark eller hydrologin i området. Åtgärder görs så långt det är möjligt motormanuellt, i annat fall kan maskiner med lågt marktryck användas. Avverkade områden lämnas för naturlig återbeskogning. Naturvårdande åtgärder för att påskynda naturlig återbeskogning av löv- eller ädellövskog är tillåtna. Stigar hålls öppna genom röjning. Jaktstugan i område 1J rivs om möjligt och kan eventuellt ersättas med en rastplats med vindsydd.

Efter slutavverkning inriktas skötseln mot att eftersträva en varierad åldersstruktur. Andelen död ved såsom högstubbar, lågor och grenar ökas, för att kunna

upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av för naturtyperna typiska arter.
Andelen bok bör vara minst 50 % i ädellövskogen.

4.2 SKÖTSELOMRÅDE 2, Lövsumpskog

SKÖTSELOMRÅDE 2A till 2I, (totalt cirka 11,8 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
2A	Lövsumpskog	1,6	60	Lövsumpskog
2B	Lövsumpskog	2,0	60	Lövsumpskog
2C	Lövsumpskog	3,4	50	Lövsumpskog
2D	Lövsumpskog	1,6	60	Lövsumpskog
2E	Alsumpskog	0,3	40	Lövsumpskog
2F	Alsumpskog	0,5	60	Lövsumpskog
2G	Alsumpskog	0,5	100	Lövsumpskog
2H	Alsumpskog	0,8	40	Lövsumpskog
2I	Lövsumpskog	1,1	20	Lövsumpskog

SKÖTSELOMRÅDE 2A - I, Lövsumpskog, (cirka 11,8 ha)

Lövsumpskog i skötselområde 2C.

Foto: 2015-05-29.

Beskrivning

Yngre till medelålders lövsumpskog, dvs. lövskog på kontinuerligt blöt mark, förekommer ganska allmänt i naturreservat i svackor mellan högre belägna partier.

Lövsumpskog och nyckelbiotop i skötselområde 2D.

Foto: 2015-05-29.

Område 2A – D är blandlövbestånd som pekats ut av Skogsstyrelsen som sumpskogar i samband med nationell inventering under 1990 - 1998. I 2B har möjligen förekommit torvbrytning. Björk dominerar med inslag av al, sälg, gran, bok och asp. En del död ved finns i området. 2E – H är alsumpskogar medan område 2I utgörs av blandlövskog. Område 2D och G har även pekats ut av Skogsstyrelsen som en nyckelbiotop. I 2D finns al på sockel med inslag av gul svärdsilja och bäckbräsma. Här finns även rönn och sälg. I fältskiktet finns rankstarr, skärmstarr, gullpudra, dvärghäxört, stor häxört, kärrfibbla och buskstjärnblomma. 2F är en örtrik klibbalskog, delvis på sockel, med inslag av björk och sälg. Riklig förekomst av bäckbräsma och gullpudra. I område 2G finns alskog på sockel med rankstarr, skärmstarr, bäckbräsma och lundstjärnblomma i fältskiktet. Skötselområdena 2A, B, D, E, G och I uppfyller delvis kriterierna för livsmiljötyper ”9080 Lövsumpskog” i Natura 2000. Skötselområde 2F och I berörs av ett dikningsföretag.

Alsumpskog i skötselområde 2H.

Foto: 2015-05-29.

Lövsumpskogar som inte domineras av al innehåller oftast ett trädskikt med stort inslag av ask, björk och viden. I alsumpskogarna förekommer huvudsakligen klibbal med inslag ask, sälg och björk på torrare partier. I buskskiktet påträffas ofta rönn, brakved, olvon och gråvide. I fältskiktet förekommer bland annat gul svärdsilja, kärrsilja, vattenmåra, majbräken, sjöfräken, bunkestarr och träjon. I bottenskiktet påträffas ofta spjutmossa, kvastmossa, skogsbjörnmossa och parkgräsmossa.

Bevarandemål

Naturskogsliknande lövsumpskog med klibbal eller björk som dominerande arter.

Åtgärder

Inga.

4.3 SKÖTSELOMRÅDE 3, Lövskog

SKÖTSELOMRÅDE 3A till 3H, (totalt cirka 22,5,0 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
3A	Alskog	2,2	60	Lövskog
3B	Björkskog	0,8	30	Ädellövskog
3C	Björkskog	2,6	70	Lövskog
3D	Björkskog	0,9	30	Lövskog
3E	Björkskog	2,0	30	Lövskog
3F	Blandlövskog	12,3	25	Ädellövskog
3G	Blandlövskog	0,5	50	Lövskog
3H	Blandlövskog	1,2	50	Lövskog

SKÖTSELOMRÅDE 3A, Alskog, (cirka 2,2 ha)

Alskog i skötselområde 3A i riktning mot sydväst.

Foto: 2015-05-29.

Beskrivning

Cirka 60 år gammal alskog med inslag av ask och sälg på övergiven åkermark. Området var uppodlat i början av 1900-talet enligt den Häradsekonomiska kartan från 1910 – 1915. På kartan finns även en byggnad markerad i områdets centrala del. På flygbilden från 1940 var området öppet. Idag består området av alskog på periodvis fuktig mark. Marken tenderar att bli allt mer fuktig, troligen beroende på igensatta diken.

Bevarandemål

Naturskogsliknande lövskog eller lövsumpskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved.

Åtgärder

Skötseln inriktas mot att eftersträva en varierad åldersstruktur. Andelen död ved såsom högstubbar, lågor och grenar ska utökas. Diken lämnas orörda.

SKÖTSELOMRÅDE 3B, Björkskog, (cirka 0,8 ha)

Beskrivning

Tät, björkdominerad ca 30 år gammal blandlövskog som är omgiven av ädellövskog.

Skötselområde 3B i riktning mot söder.

Foto: 2015-05-29.

Bevarandemål

Naturskogsliknande ädellövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Trädslagsvariationen ska vara stor med betydande inslag av bok eller ek.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja ädellövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Andelen bok bör vara minst 50 % i ädellövskogen.

SKÖTSELOMRÅDE 3C - E, Björkskog, (cirka 5,5 ha)

Beskrivning

Skötselområde 3C är en yngre björkdominerad blandlövskog som är omgiven av ädellövskog. En stig går genom skötselområdet. Enstaka äldre ädellövträd och hasselbuketter finns i området. Skogsknipprot förekommer i området.

Skötselområde 3C i riktning mot söder.

Foto: 2015-05-29.

Skötselområde 3D är en yngre och svårtillgänglig björkdominerad blandlövskog som är genomkorsas av ett större dike.

Skötselområde 3E är en lättillgänglig yngre vårtbjörkplantering som genomkorsas av ett större dike. Området var uppodlat i början av 1900-talet vilket framgår av den häradsekonomiska kartan från 1910 – 1915. Marken är helt öppen på flygbilder från 1940. På Häradsekonomiska kartan finns även en byggnad med beteckningen ”Stockhus” vid stigen i områdets sydöstligaste del.

Skötselområde 3E i riktning mot väster.

Foto: 2015-05-29.

Bevarandemål

Naturskogsliknande lövskog eller lövsumpskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Björk eller al bör vara de dominerande trädslagen.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja lövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Stigar hålls öppna genom röjning. Avrinning bör om möjligt motverkas genom att det vattenavledande diket sätt igen.

SKÖTSELOMRÅDE 3F, Blandlövskog, (cirka 12,3 ha)

Skötselområde 3F i riktning mot öster.

Foto: 2015-05-29.

Beskrivning

Stort område som till största delen är övergiven åkermark som planterades med ek, ask och salix för cirka 20 år sedan. Den nordöstra delen av området är ett återplanterat hygge. Hela området består av björkdominerad lövblandskog med betydande inslag av bland annat ek. Mitt i området finns en avlång vattensamling, skötselområde 6A.

Bevarandemål

Naturskogsliknande ädellövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Trädslagsvariationen ska vara stor med betydande inslag av bok eller ek.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja ädellövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Området görs tillgängligt för allmänheten genom en angoringsplats vid vägen i den västra delen och genom anläggning av en stig enligt bilaga E.

SKÖTSELOMRÅDE 3G - H, Blandlövskog, (cirka 1,7 ha)

Beskrivning

Skötselområde 3G och H är till största delen cirka 50 år gammal blandlövskog, delvis belägen på fuktig mark, som är omgiven av ädellövskog. Den södra delen av område 3 H ligger på torrare mark och innehåller gamla körskador. En stig genom den södra delen av område 3 H. Trädslagsvariationen är stor i båda områdena med björk, ek, sälg och ask. I den södra delen dominerar bok i trädskiktet.

Körskador i skötselområde 3H.

Foto: 2015-05-29.

Bevarandemål

Naturskogsliknande blandlövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja lövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Stigar hålls öppna genom röjning.

4.4 SKÖTSELOMRÅDE 4, Ädellövskog

SKÖTSELOMRÅDE 4A till 4H, (totalt cirka 39,5 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
4A	Askskog	0,3	60	Ädellövskog
4B	Askskog	1,1	60	Ädellövskog
4C	Askskog	1,2	70	Ädellövskog
4D	Ädellövskog	10,7	140	Ädellövskog
4E	Ädellövskog	9,2	100	Ädellövskog
4F	Ädellövskog	1,4	140	Ädellövskog
4G	Ädellövskog	15,3	140	Ädellövskog
4H	Ädellövskog	0,3	90	Ädellövskog

SKÖTSELOMRÅDE 4A - C, Askskog, (cirka 2,6 ha)

Skötselområde 4A i riktning mot väster.

Foto: 2015-05-29.

Beskrivning

Område 4A är en medelålders askskog som genomkorsas av ett dike som berörs av ett dikningsföretag. Skogen är drabbad av askskottsjuka och innehåller mycket död och döende ved.

Skötselområde 4B i riktning mot öster.

Foto: 2015-05-29.

I område 4B finns enstaka överståndare av ask och ett väl utvecklat buskskikt med uppslag av exempelvis bok, al, hassel, fläder. Det finns körskador i den västra delen av beståndet. Även skötselområde 4C är drabbat av askskottsjuka.

Skötselområde 4C i riktning mot norr.

Foto: 2015-05-29

Området innehåller medelålders askdominerad ädellövblandskog med stort inslag av sykomorlön, fågelbär och hassel. I buskskiktet har även naverlön observerats. I fältskiktet förekommer gulplister, kirsål, storrams, häxört, långsvingel, hallon, älgört. Skogsknipprot har observerats i området. Den nordöstra spetsen av skötselområdet har klassats som skog med höga naturvärden av Skogsstyrelsen.

Bevarandemål

Naturskogsliknande ädellövsog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja ädellövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. Andelen bok bör vara minst 50 % i ädellövsog.

SKÖTSELOMRÅDE 4D - H, Ädellövsog, (cirka 36,9 ha)

Beskrivning

Skötselområde 4D är en drygt 100-årig blandädellövsog som domineras av bok. I trädskiktet finns även inslag av ek, ask och avenbok. I buskskiktet förekommer främst bok, ek och hassel. Enstaka äldre, grova träd finns i skötselområdet. En markväg leder genom området. Vägen och en del stigar utnyttjas för ridning. I den norra delen, på den västra sidan av vägen, finns en glänta som

Grov ek i skötselområde 4D strax söder om skötselområde 1 J.

Foto: 2015-05-29

ibland nyttjas av allmänheten som rastplats. Utmed områdets östra gräns finns spår av jordvallar. I områdets sydöstra del finns ett dike. Inslaget av död ved är mycket begränsat.

Skötselområde 4E är till stor del en medelålders, näringsrik bokskog. Området innehåller även ekplanteringar. En mindre del av området har pekats ut av Skogsstyrelsen som nyckelbiotop med bok och grova ekar. I nyckelbiotopen förekommer glansfläck, skriftlav, guldlockmossa, gammelgranslav, porellor och bokvårtlav. Flera stigar leder genom området.

Skötselområde 4E i riktning mot söder.

Foto: 2015-05-29

Område 4F är en medelålders till äldre näringsrik bokskog med enstaka inslag av död ved. En stig leder genom området. Inslaget av död ved är mycket begränsat.

Område 4G är ett stort, sammanhängande medelålders till äldre ädellövskogsområde på ganska kuperad mark med huvudsakligen bok i trädskiktet. Ålders- och trädslagsvariationen i beståndet är stor. I den södra och östra delen av området finns enstaka grova träd. Ett större dike finns strax söder om vattnet (område 6B). En väg och flera stigar leder genom området. I den sydöstra delen finns rester av en jordvall som troligen markerar den gränsen för den mark som avsattes som skog vid enskiftet. Inslaget av död ved är mycket begränsat.

Skötselområde 4F i riktning mot öster.

Foto: 2015-05-29

Jordvall i skötselområde 4G.

Foto: 2015-05-29

Gammal ek i skötselområde 4G.

Foto: 2015-05-29

Område 4H är en medelålders bokskog. Träskiktet domineras helt av bok. Buskskiktet är dåligt utvecklat.

Bokskog i skötselområde 4H.

Foto: 2015-05-29

Vanliga arter i fältskiktet generellt är vitsippa, skogsbingel, lundslok, harsyra, gulplister och skogstjärnblomma.

Bevarandemål

Naturskogsliknande ädellövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved.

Åtgärder

Skötseln ska inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd. För att främja ädellövarter och öka skiktningen i skogen kan plockhuggning, ringbarkning och lucköppning utföras efter behov och med ojämna mellanrum. Områdena görs tillgängliga för allmänheten i enlighet med bilaga E.

SKÖTSELOMRÅDE 5, Kärr

SKÖTSELOMRÅDE 5, (totalt cirka 0,7 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
5	Kärr	0,7	-	Kärr

SKÖTSELOMRÅDE 5, Kärr, (cirka 0,7 ha)

Skötselområde 5 i riktning mot norr.

Foto: 2015-05-29

Beskrivning

Igenväxande kärr med blåtåtel, bunkestarr, trådstarr och grenrör som dominerande arter i fältskiktet. Andra vanliga arter är exempelvis rörflen, gul svärdsilja, kråklöver och fackelblomster. Gråvide förekommer allmänt i området.

Bevarandemål

Kärr eller lövsumpskog.

Åtgärder

Åtgärder som motverkar avrinning kan övervägas. Om åtgärder övervägs kan det krävas särskilt tillstånd, (vattenverksamhet enligt 11 kap, Miljöbalken).

SKÖTSELOMRÅDE 6, Vatten

SKÖTSELOMRÅDE 6A till 6D, (totalt cirka 1,2 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Ålder (år)	Mål
6A	Vatten	0,1	-	Vatten
6B	Vatten	1,0	-	Vatten
6C	Vatten	0,1	-	Vatten
6D	Vatten	0,01	-	Vatten

SKÖTSELOMRÅDE 6A - D, Vatten, (cirka 1,2 ha)

Beskrivning

6A är ett avlångt vatten i gammalt jordbrukslandskap. Vattnet är idag helt omgivet av planterad blandlövsskog. I vattnet förekommer reproduktion av bland annat lövgroda.

6B är ett större, naturligt vatten som är påverkat av dikning i den södra delen. I vattnet finns gott om död al. I vattnet förekommer reproduktion av bland annat ätlig groda och lövgroda.

Skötselområde 6B i riktning mot väster.

Foto: 2015-05-29.

6C är ett avlångt vatten i anslutning till ett större dike.

6D är ett naturligt vatten som till största delen ligger i anslutning till jordbruksmark på angränsande fastighet i öster. I vattnet förekommer reproduktion av bland annat lövgroda.

Bevarandemål

Vatten, gärna med reproduktion av större och mindre vattensalamander och lövgroda.

Åtgärder

Åtgärder som motverkar avrinning i område 6A och 6B kan övervägas. Åtgärder kan kräva särskilt tillstånd, (vattenverksamhet enligt 11 kap, Miljöbalken). Vattens sydligaste delar bör hållas fria från skuggande träd och buskar i syfte att höja vattentemperaturen på våren vilket gynnar reproduktion av groddjur.

5 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

5.1 GENERELL SAMMANSTÄLLNING AV PLANERINGSOMRÅDEN

Område Nr	Areal (ha)	Nuvarande hävd	Mål	Övrigt
1A - B	1,8	Lärskog	Ädellövskog	
1C	1,8	Lärskog	Lövskog	
1D	0,7	Lärskog	Ädellövskog	
1E	4,1	Lärskog	Ädellövskog	
1F - G	3,0	Granskog	Ädellövskog	1G dikningsföretag
1H	0,5	Granskog	Lövskog	
1I - L	2,4	Granskog	Ädellövskog	
2A – D, I	9,7	Lövsumpskog	Lövsumpskog	Delvis sumpskog och nyckelbiotop
2E – H	2,1	Alsumpskog	Lövsumpskog	Delvis nyckelbiotop
3A	2,2	Alskog	Lövskog	
3B och F	13,1	Björkskog	Ädellövskog	
3C - E	5,5	Björkskog	Lövskog	
3G – H	1,7	Blandlövskog	Lövskog	
4A – C	2,6	Askskog	Ädellövskog	
4D - H	37,1	Ädellövskog	Ädellövskog	Delvis nyckelbiotop
5	0,7	Kärr	Kärr	
6A - D	1,2	Vatten	Vatten	

5.2 PRIORITERING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	När	Område	Vem	Prio (1-3)	Finansiering
Gränsutmärkning	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	Områden med yttre gräns för naturreservat	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Skyltning	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	Se bilaga E	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Vägavstängning	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	Se bilaga E	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Anläggning av angöringsplats	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	3F eller på lämplig plats	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Anläggning av stigar	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	Se bilaga E	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Anläggning av ridstigar	Snarast möjligt, därefter årligt underhåll	På lämplig plats	Länsstyrelsen	3	Vårdanslag/ kommersiella brukare enligt avtal
Skogsskötsel	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	3	Vårdanslag
Tecknande av nyttjanderättsavtal	Vid behov	-	Länsstyrelsen	3	Vårdanslag
Drift och underhåll av nyttjanderätter	Vid behov	-	Berörd innehavare	2	Berörd innehavare
Dokumentation av biologiska värden	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	3	Vårdanslag
Uppföljning av skötsel mål	Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Revidering av skötselplan	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	3	Ramanslag

6 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

6.1 Övergripande kvalitetsmål

Naturreservatet är ett viktigt område för allmänhetens friluftsliv och utgör en del av ett större strövområde vid Svaneholms slott. Dessa värden ska bevaras och utvecklas vidare. Anordningar för friluftslivet ska vara välskötta och ge ett välkomnande intryck för besökare till området.

6.2 Riktlinjer och åtgärder

6.2.1 Tillgänglighet

Naturreservatet utgör en del av ett större friluftsområde kring Svaneholms slott. Området ligger tätortsnära och kan bland annat nås med buss via lokal linje till Svaneholms slott från Skurups tätort. Det finns inga anordningar för allmänhetens friluftsliv. Området utnyttjas flitigt för ridning.

Parkering

Naturreservatet har ingen egen angöringsplats men ligger på vandringsavstånd från Svaneholms slott. Vid slottet finns en stor parkeringsplats med informationsskyltar, rastplats och vindskydd.

Vägar

Det finns en markväg inom naturreservatet. Vägen ägs av Naturvårdsverket.

Vägbom vid den östra vägen vid infarten till naturreservatet i riktning mot öster.

Foto: 2015-05-29.

I den västra delen delas naturreservatet av en markväg. Vägen ingår inte i naturreservatet och är en samfällighet med beteckningen Skurup Svaneholm S:7 som bildades genom avstyckning 1936 (12 SKU-306). 27 fastigheter är delägare i samfälligheten (Skurup 51:9, Svaneholm 2:1-2, 2:7-9, 2:11-23, 2:42-45 samt 2:85). Vägen administreras via samfällighetsföreningen Svaneholms vägar.

Skurup Svaneholm S:7 i riktning mot norr.

Foto: 2015-05-29.

Åtgärder:

Naturreservatet ska hållas fritt från allmän trafik med motorfordon. Markvägen som finns i naturreservatet ska vara avstängd med bom eller liknande anordning.

Naturvårdsförvaltaren får anlägga angöringsplats på lämplig plats om behov uppstår.

6.2.2 Anordningar för friluftslivet

Vandringsspår och leder

Det finns inga vandringsspår eller andra anordningar för friluftslivet i naturreservatet.

Åtgärder:

Naturvårdsförvaltaren får markera upp stigar som leder besökare runt i naturreservatet i enlighet med Bilaga E eller där det är lämpligt. Det bör finnas minst två rastplatser i området med bord och bänkar, gärna i kombination med grillplats och vindsydd. Förvaltaren avgör lämplig plats för sådana anordningar.

Naturvårdsförvaltaren får sätta upp informationsskyltar om naturreservatet i enlighet med Bilaga E.

Skyltar, stigmarkeringar, rastplatser, vindskydd, spänger, broar, m.m. underhålls årligen.

Ridning

I naturreservatet är det tillåtet att rida eller köra med häst på ridstigar som av naturvårdsförvaltaren är särskilt upplåtna för ändamålet.

Åtgärder:

Särskilda ridstigar får upplåtas av förvaltaren i samråd med representanter för dem som rider i området.

Cykling

I naturreservatet är det tillåtet att framföra cykel på vägar som av naturvårdsförvaltaren är särskilt upplåtna för ändamålet.

Åtgärder:

Särskilda cykelstigar får upplåtas av förvaltaren i samråd med representanter för dem som cyklar i området.

Sanitära anordningar och renhållning

Saknas.

Åtgärder:

Nedskräpning regleras i 15 kap. Miljöbalken. Om besöksfrekvensen ökar markant får förvaltaren överväga lämpliga åtgärder. Avtal om renhållning bör i första hand tecknas med kommunen.

6.2.3 Information

Saknas.

Åtgärder:

Informationsskyltar sätts upp av förvaltaren på lämpliga platser, se bilaga E.

6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Åtgärder:

Naturreservatets gränser märks ut under snarats möjligt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar. Gränsutmärkningen underhålls därefter årligen och förnyas vid behov.

7 JAKT, FISKE OCH INVASIVA ARTER

Jakt är inte reglerad i naturreservatet. Det finns ett undantag från föreskrifterna för åtgärder som genomförs av förvaltaren som skötsel i syfte att motverka skador som orsakas av vilt. Undantaget innebär att det finns möjlighet att genom jakt bekämpa exempelvis vildsvin och hjort som förekommer allmänt i naturreservatet och som kan orsaka skador på intilliggande fastigheter.

Det finns inga uppgifter om förekomst av fisk i småvattnen i området. På grannfastigheterna norr om naturreservatet finns utplanteringstillstånd för både flodkräfta och signalkräfta. Avrinningen från dessa vatten sker mot naturreservatet och det är inte uteslutet att det kan finnas kräftor i småvattnen inom naturreservatet. Fisk och kräftor kan utgöra ett hot mot groddjursfaunan i området och föreskrifterna utgör därför inte hinder för åtgärder som syftar till att bekämpa förekomst av fisk eller kräftor.

Föreskrifterna medger även bekämpning av andra invasiva arter, dvs. arter som kan:

- utrota någon av landets egna arter eller bestånd
- förändra ett helt ekosystem
- vara bärare av nya sjukdomar som angriper inhemska arter
- blanda sig med lokala bestånd
- utkonkurrera hotade arter för resurser och livsutrymme
- hybridisera med landets egna arter

8 UPPFÖLJNING AV NATURVÄRDEN

Uppföljning och utvärdering av skötsel av reservatet

Uppföljning sker i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer enligt en särskild uppföljningsplan som tas fram av förvaltaren. Denna dokumentation ska utgöra underlag vid revideringar av skötselplanen.

9 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för områdets skötsel. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer ska ses över om uppföljning av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

10 FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

10.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

10.2 Finansiering av förvaltningen

Bekostas av respektive berörd

markägare/arrendator/nyttjanderättsinnehavare:

- Drift och underhåll av anläggningar, nyttjanderätter (vägar, dikningsföretag, ledningar, diken, ridstigar, cykelleder m.m.)

Förvaltaren (Länsstyrelsen):

- Uppsättning och underhåll av gränsutmärkning och informationsskyltar.
- Produktion av informationsfolder om naturreservatet.
- Upprättande och revidering av skötselplan.
- Åtgärder enligt anvisningar i fastställd skötselplan.
- Underhåll av angöringsplatser på mark som ägs av Naturvårdsverket.
- Anläggning och underhåll av stigar och leder med tillhörande stigmarkeringar.
- Anläggning och underhåll av rastplatser med tillhörande anordningar.
- Anläggning och underhåll av avspärrningsanordningar för vägar inom naturreservatet.
- Upprättande av nyttjanderättsavtal för angöringsplatser m.m.

Länsstyrelsen kan teckna avtal med annan part för renhållning, drift, underhåll och skötsel av anordningar för friluftslivet.

11 KÄLLOR

- Artportalen, ArtDatabanken SLU 2015.
- Cederberg B, Löfroth M. (eds) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ekologgruppen i Landskrona AB, 2007. Svaneholmsområdet, Inventering av naturvärden 2006. Skurups kommun 2007.
- Skurups kommun, 1995. Naturvårdsplan för Skurups kommun.
- Skurups kommun, 2006, Fåglar i Svaneholmsområdet 2006

- Skurups kommun, 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.
- Skånes Mykologiska Förening, Puggehaten.
- Riddersporre, M. 2006. Enskifteslandskapet kring Skurup och Svaneholm. Länsstyrelsen i Skåne län, Enheten för kulturmiljövård. Rapport 2006:003.
- E Gärdenfors, Ulf, m.fl., 2015, Rödlistade arter i Sverige, ArtDatabanken, SLU.
- Löfroth M. (ed.) 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket. Naturvårdverkets förlag.

KARTMATERIAL

- Flygbilder från 1940-talet, gis-skikt, Länsstyrelsen.
- SGU, Berggrunds-, Jordarts- och maringeologiska kartor.

12 RÖDLISTADE ARTER

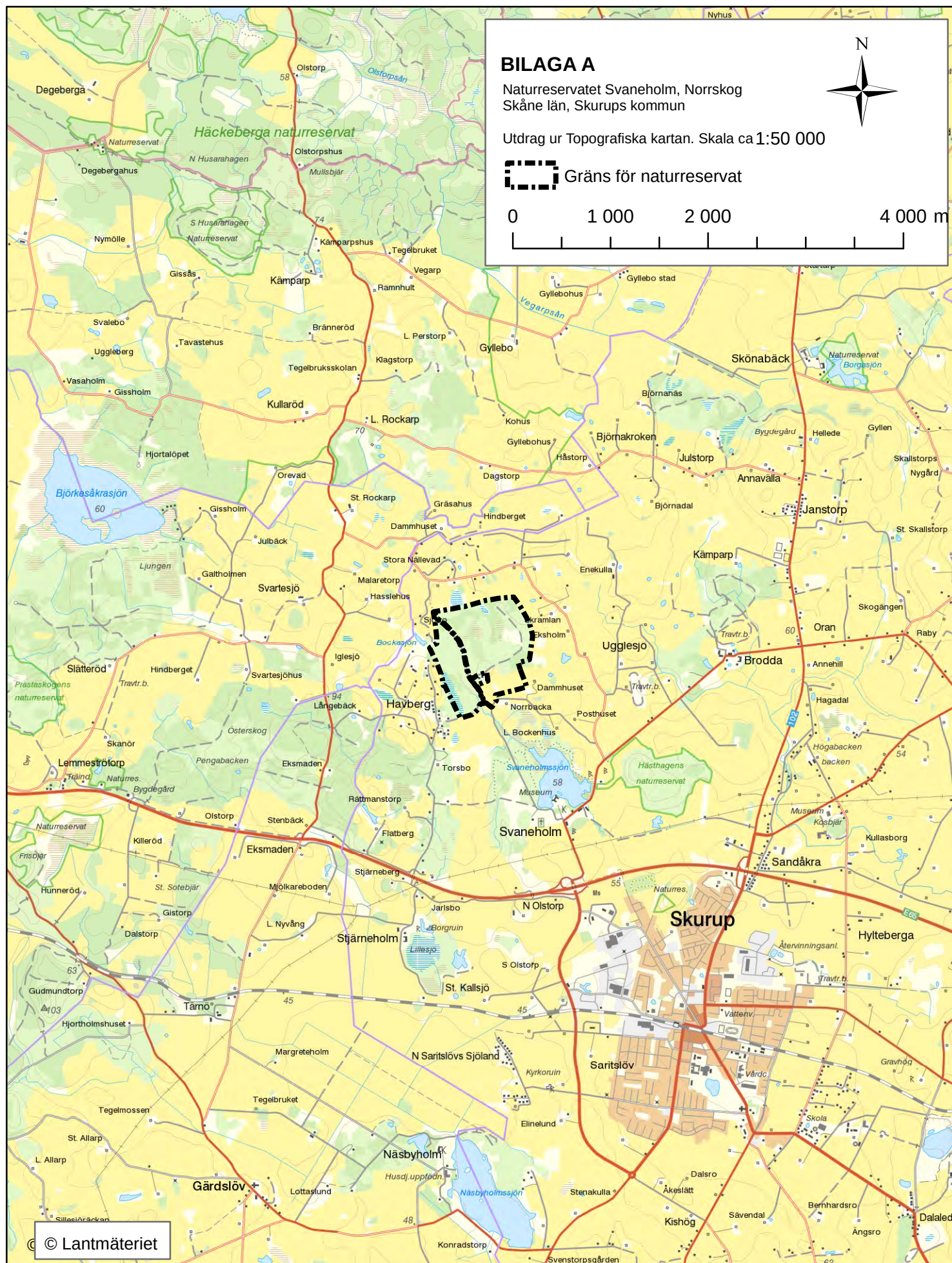
Förteckning över observationer av rödlistade arter i naturreservatet.

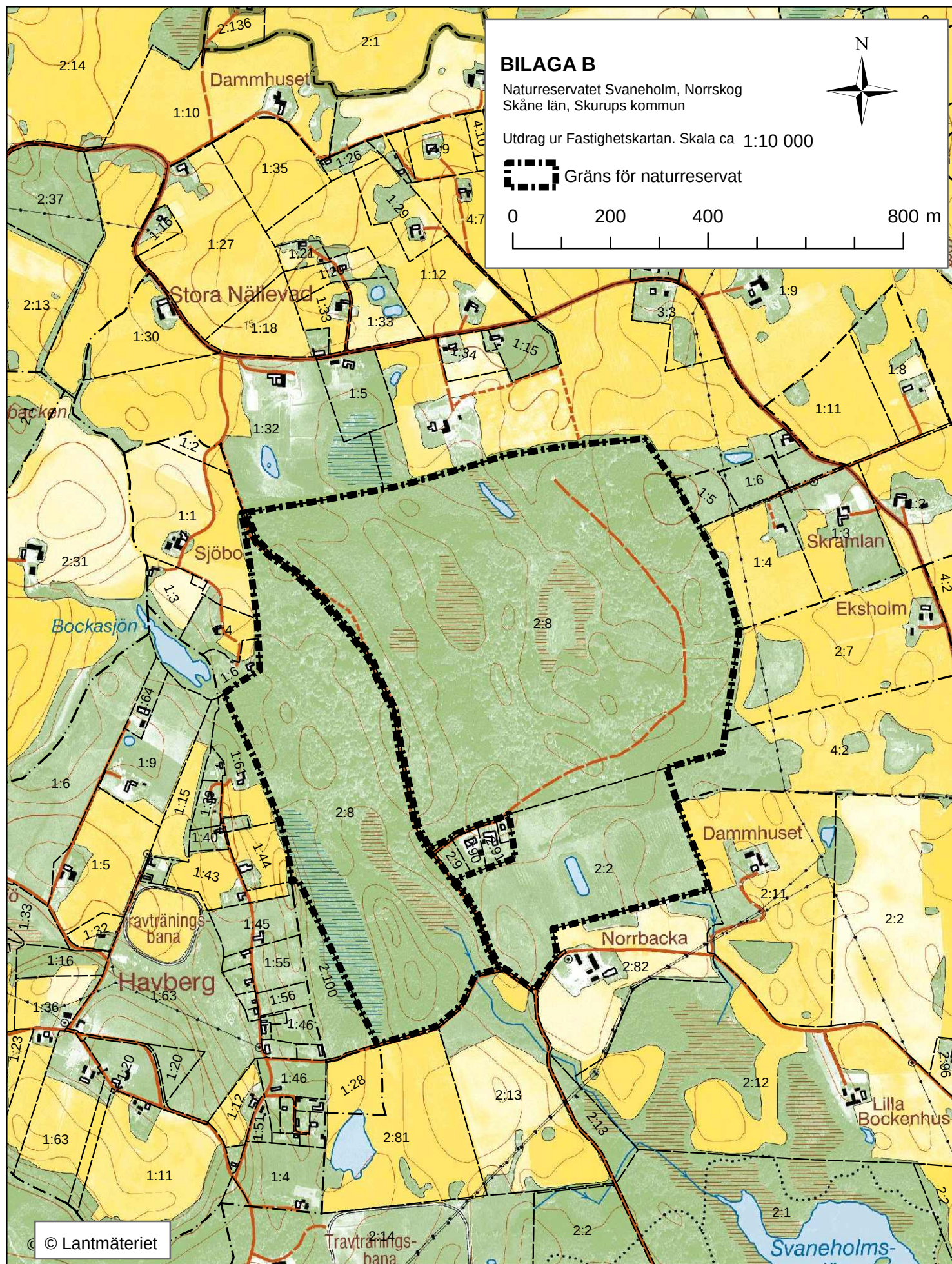
Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori ³	Senaste observation
Svampar	Blek fingersvamp	<i>Ramaria pallida</i>	NT	2006
Svampar	Bleksopp	<i>Xerocomus impolitus</i>	VU	2006
Svampar	Blå lökspindling	<i>Cortinarius caerulescens</i>	VU	2006
Svampar	Bokspindling	<i>Cortinarius anserinus</i>	NT	2006
Svampar	Bronssopp	<i>Boletus appendiculatus</i>	NT	2006
Svampar	Cinnoberspindling	<i>Cortinarius cinnabarinus</i>	NT	2006
Svampar	Citronspindling	<i>Cortinarius citrinus</i>	NT	2006
Svampar	Gulprickig vaxskivling	<i>Hygrophorus chrysodon</i>	NT	2006
Svampar	Kastanjesopp	<i>Gyroporus castaneus</i>	NT	2006
Svampar	Knottrig rottryffel	<i>Scleroderma verrucosum</i>	NT	2006
Svampar	Korallkremla	<i>Russula emeticicolor</i>	VU	2006
Svampar	Kortfotkremla	<i>Russula curtipes</i>	NT	2006
Svampar	Ljus ängsfingersvamp	<i>Clavulinopsis subtilis</i>	NT	2006
Svampar	Lövängsspindling	<i>Cortinarius cageii</i>	VU	2006
Svampar	Muskotspindling	<i>Cortinarius phaeosmus</i>	NT	2006
Svampar	Oxtungssvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	NT	2006
Svampar	Rödbandsriska	<i>Lactarius rubrocinctus</i>	NT	2006
Svampar	Saffransfingersvamp	<i>Ramariopsis crocea</i>	VU	2006
Svampar	Stenticka	<i>Polyporus tuberaster</i>	NT	2006
Svampar	Sydlig sotticka	<i>Ischnoderma resinosum</i>	VU	2006
Svampar	Rödfotad nagelskivling	<i>Gymnopus erythropus</i>	NT	2000
Insekter	Mindre parkblomfluga	<i>Myolepta dubia</i>	VU	2000
Insekter	Saknas (kortvinge)	<i>Quedius truncicola</i>	VU	2000
Insekter	Saknas (skalbagge)	<i>Platysoma compressum</i>	VU	2000
Insekter	Saknas (skalbagge)	<i>Trinodes hirtus</i>	NT	2000
Insekter	Saknas (skalbagge)	<i>Aeletes atomarius</i>	NT	2000
Insekter	Saknas (vivel)	<i>Phloeophagus lignarius</i>	NT	2000
Insekter	Saknas (vivel)	<i>Plegaderus dissectus</i>	NT	2000
Insekter	Aspögonbagge	<i>Aderus populneus</i>	NT	2000
Insekter	Saknas (skalbagge)	<i>Cis fusciclavus</i>	NT	2000
Insekter	Saknas (skalbagge)	<i>Anthrribus fasciatus</i>	NT	2000
Lavar	Matt pricklav	<i>Pachnolepia pruinata</i>	NT	2000
Lavar	Stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	NT	2000

³ EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad

Grupp	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori ⁴	Senaste observation
Lavar	Rosa lundlav	Bacidia rosella	VU	2000
Lavar	Bokkantlav	Lecanora glabrata	NT	2000
Lavar	Elegant sköldlav	Melanohalea elegantula	NT	2000
Lavar	Grynig dagglav	Physconia grisea	NT	2000
Lavar	Bokvårtlav	Pyrenula nitida	NT	2000
Kärlväxter	Skogsveronika	Veronica montana	VU	2001

⁴ EN = Starkt hotad, VU = Sårbar, NT = Nära hotad

BILAGA C Pågående markanvändning

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog
Skåne län, Skurups kommun

Utdrag ur ortofoto. Skala ca 1:8 000

0 125 250 500 m

Stigar

- ⋯ Befintlig
- ⋯ Planerad
- Gammal
- ★ Träd med höga värden
- Gräns för naturreservat
- Diken
- Vägar

Markslag

- Ädellövskog
- Ädellövskog (ask)
- Lövskog
- Lövsumpskog
- Barrskog (gran)
- Barrskog (lärk)
- Kärr
- Vatten

BILAGA D Planerad markanvändning

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog
Skåne län, Skurups kommun

Utdrag ur ortofoto. Skala ca 1:8 000

0 125 250 500 m

Stigar

- Befintlig
- Planerad

 Gräns för naturreservat

— Diken

★ Träd med höga värden

— Vägar

Markslag

Ädellövskog

Lövskog

Lövsumpskog

Kärr

Vatten

BILAGA E Skötselområden

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog
Skåne län, Skurups kommun

Utdrag ur ortofoto. Skala ca 1:8 000

0 125 250 500 m

 Gräns för naturreservat

 Diken

 Vägar

Stigar

 Befintlig

 Planerad

Skötselområden

 1 A-D Barrskog (lärk)

 1 F-L Barrskog (gran)

 2 A-I Lövsumpskog

 3 A-H Lövsog

 4 A-C Ädellövskog (ask)

 4 D-I Ädellövskog

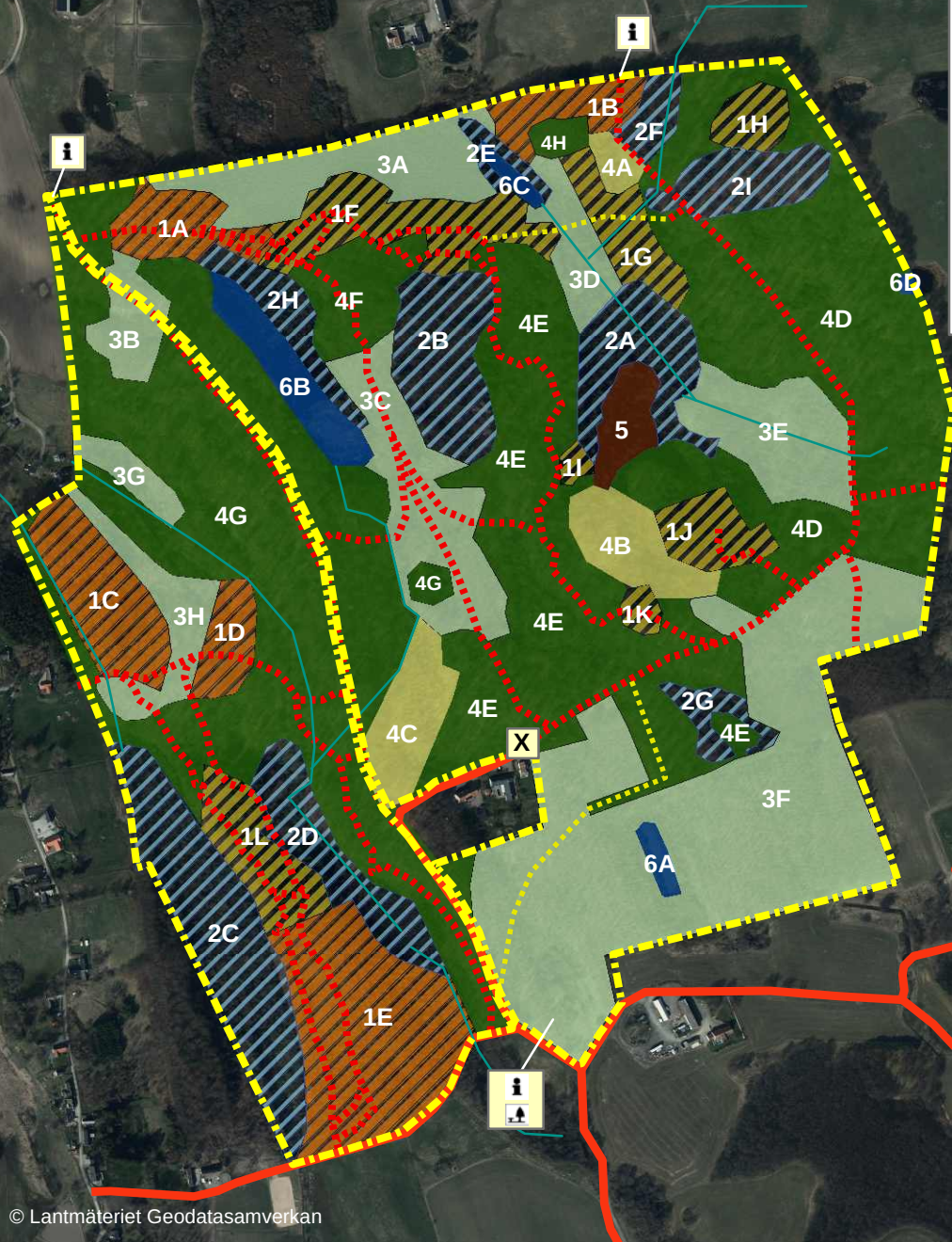
 5 Kärr

 6 A-D Vatten

 Informationsskylt

 Rastplats

 Vägbom

BILAGA F Natura 2000

Naturreservatet Svaneholm, Norrskog
Skåne län, Skurups kommun

Utdrag ur ortofoto. Skala ca 1:8 000

0 125 250 500 m

Stigar

- Befintlig
- Planerad

— Diken

— Vägar

 Gräns för naturreservat

Natura 2000-livsmiljötyper

- 9130 Fullgod Natura-naturtyp
- 9080 Icke fullgod Natura-naturtyp
- 9130 Icke fullgod Natura-naturtyp
- 9160 Icke fullgod Natura-naturtyp
- 9750 Icke fullgod Natura-naturtyp

9080 = Lövsumpskog
9130 = Näringsrik bokskog
9160 = Näringsrik ekskog
9750 = Svåmlövskog

Skötselplan för naturreservatet Svaneholm, Norrskog i Skurups kommun

Skötselplanen är ett vägledande dokument som ligger till grund för hur syftet med naturreservatet ska uppnås.

Syftet med naturreservatet är bland annat att bevara biologisk mångfald och kulturvärden och att ge allmänheten möjligheter att utnyttja området för rekreation och rörligt friluftsliv. Syftet är också att bevara och utveckla naturskogsliknande skogar med lång kontinuitet som trädbärande mark.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Om du vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska du skriva till Regeringen, Miljö- och energidepartementet. **Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut du överklagar (ange diarienummer) och hur du vill att beslutet ska ändras. Du bör också tala om varför du anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, så bör du skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ditt överklagande senast den **18 november 2016**, annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver du veta mera om hur du ska överklaga kan du kontakta Länsstyrelsen tel. 010-224 10 00 (växeln).